

mulier instituut

**Monitor Brede Regeling
Combinatiefuncties 2021**

Wikke van Stam

Eva Heijnen

Sofie Vrieswijk

Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021

Met subsidie van het ministerie van VWS

Wikke van Stam
Eva Heijnen
Sofie Vrieswijk

© Mulier Instituut
Utrecht, november 2021

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Leeswijzer	8
2 Formatieplaatsen	9
3 Sectoren	11
3.1 Sector sport en cultuur	11
3.2 Verbinding met andere sectoren	12
3.3 Specifieke taken	14
4 Doelgroepen	19
5 Dienstverband	22
5.1 Werkgever	22
5.2 Cao	23
5.3 Functieniveaus	24
5.4 Salaris	25
6 Cofinanciering	27
7 Doelen en opbrengsten	29
7.1 Landelijke doelen	29
7.2 Lokale doelen	32
7.3 Deelnemers	32
8 Btw-compensatie	34
Bijlage 1 - Werkwijze	36

Samenvatting

Formatieplaatsen

- In 2021 nemen 348 van de 352 Nederlandse gemeenten deel aan de Brede Regeling Combinatiefuncties. Op 1 september 2021 is in totaal 3.532 fte aan buurtsportcoaches, combinatiefunctionarissen en cultuurcoaches gerealiseerd (96% van de vooraf vastgestelde 3.665 fte). Dat zijn 6.169 personen. Vergeleken met 2020 worden er in 2021 64 fte en 157 personen meer ingezet.
- 67 procent van de gemeenten heeft op 1 september 2021 het vooraf afgesproken aantal fte gehaald. Van de 110 gemeenten die dit (nog) niet hebben gerealiseerd, hanteert 58 procent een hoger normbedrag dan de vastgestelde 50.000 euro per fte. Dat is de belangrijkste reden dat het aantal fte volgens opgave van het gemeentefonds niet wordt gehaald.

Sectoren

- 81 procent van de formatieplaatsen wordt ingezet voor de hoofdsector sport en bewegen, in 335 gemeenten. 19 procent van de formatieplaatsen wordt ingezet voor de hoofdsector kunst en cultuur, in 282 gemeenten.
- Vanuit sport en bewegen wordt het meest de verbinding gemaakt met het primair onderwijs (in 99% van de gemeenten) en sportaanbieders (96%). Vanuit kunst en cultuur wordt het meest de verbinding gemaakt met het primair onderwijs (94%) en met organisaties uit de kunst- en cultuursector (87%).
- In 57 procent van de gemeenten worden functionarissen vanuit de sector sport en bewegen onder andere op scholen ingezet voor het zelfstandig geven van les, bijvoorbeeld als vakleerkracht bewegingsonderwijs. Vanuit de sector kunst en cultuur hebben functionarissen in 36 procent van de gemeenten de taak om zelfstandig les te geven op scholen, bijvoorbeeld als vakleerkracht kunst en cultuur.

Doelgroepen

- Functionarissen worden vooral ingezet op de doelgroepen kinderen (94%), jongeren (85%), ouderen (81%) en personen met een beperking (78%). Deze resultaten komen met name voort uit de inzet van sport- en beweegfunctionarissen. Vanuit de hoofdsector kunst en cultuur lijkt de focus meer te liggen op kinderen (en in mindere mate op jongeren) en wordt vaker niet ingezet op een specifieke doelgroep.
- Gemeenten hebben veel moeite met het beantwoorden van de vraag hoeveel unieke deelnemers zij met de inzet van hun functionarissen bereiken. Aantallen lopen sterk uiteen en concrete monitoring op deze cijfers vindt lang niet altijd plaats.

Dienstverband

- Op 1 september 2021 is 96 procent van de functionarissen in (loon)dienst. Het merendeel van deze functionarissen is aangesteld bij niet-commerciële organisaties in de sectoren sport, welzijn en cultuur of bij de gemeente of het gemeentelijk sportbedrijf. De cao sport wordt het meest gehanteerd. 4 procent van de functionarissen werkt niet in loondienst, maar wordt ingehuurd als zzp'er.
- De meeste functionarissen worden ingezet op hbo 5-niveau.
- Voor 42 procent van alle formatieplaatsen in Nederland zijn de salariskosten van de functionarissen lager dan het normbedrag van 50.000 euro en voor 58 procent zijn deze gelijk aan het normbedrag of hoger. Hiermee lijkt de verhouding over de jaren heen licht te verschuiven: het

aandeel van 50.000 euro of hoger wordt iets groter (per jaar 2 procentpunt vanaf 2019). Dat ligt er met name aan dat de groep boven de 55.000 euro groter wordt.

Cofinanciering

- De personele lasten van de inzet van functionarissen worden bekostigd vanuit de rijksbijdrage en lokale cofinanciering. Het Rijk draagt gemiddeld 39 procent bij en de gemeenten cofinancieren gemiddeld 42 procent. Het overige deel van de financiering wordt bijgedragen door andere (lokale) organisaties.
- In 89 procent van alle deelnemende gemeenten draagt de beleidsafdeling Sport en Bewegen bij aan de cofinanciering. Wanneer een lokale organisatie bijdraagt aan de cofinanciering, gaat het vooral om organisaties uit het onderwijs (55%).

Doelen en opbrengsten

- Landelijk is in de Brede Regeling Combinatiefuncties een aantal doelstellingen geformuleerd voor de inzet van functionarissen. In 20 procent van de gemeenten worden lokale doelstellingen toegevoegd aan het landelijke pakket van doelstellingen. Vaak genoemde thema's zijn het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl, een leven lang sporten en bewegen, een bijdrage leveren aan het sociaal domein, het versterken of vitaler worden van sportverenigingen en kwetsbare doelgroepen integreren in sport en cultuur.
- Borging van de landelijke doelstellingen vindt ten opzichte van 2019 en 2020 steeds meer plaats in een regionaal of lokaal sportakkoord.

Btw-compensatie

- 22 procent van de gemeenten die functionarissen vanuit sport en bewegen inzetten, heeft in 2020 btw betaald in het kader van de Brede Regeling Combinatiefuncties. 23 procent verwacht dit (ook) in 2021/2022 te doen. Van hen heeft 44 procent dit bedrag gedeclareerd via de Regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK), 32 procent via het btw-compensatiefonds en 8 procent deels via de SPUK en deels via het btw-compensatiefonds. Voor 2021/2022 verwacht ongeveer een even groot aandeel de SPUK (42%) en het btw-compensatiefonds (29%) te gaan gebruiken.
- Van de gemeenten die functionarissen vanuit de sector kunst en cultuur inzetten, heeft 6 procent in 2020 btw afgedragen en verwacht 7 procent dit (ook) in 2021/2022 te doen. 60 procent van hen heeft dit bedrag gedeclareerd via het btw-compensatiefonds (of gaat dit nog doen).

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sinds 2008 kunnen gemeenten met cofinanciering van het Rijk functionarissen inzetten die sport of cultuur combineren met ten minste één andere sector, zoals onderwijs, zorg, welzijn of het bedrijfsleven. Het doel van deze landelijke regelingen is Nederlanders te motiveren voor deelname aan sport en/of cultuur. De opvolgende regelingen zijn door de tijd heen steeds aangepast aan de actuele vragen in de sector (zie tabel 1.1). Sinds 1 januari 2019 is de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) van kracht. Deze regeling loopt tot en met 31 december 2022.

Tabel 1.1 Overzicht landelijke regelingen combinatiefunctionarissen, buurtsportcoaches en cultuurcoaches 2008–2022

	Looptijd	Aantal te realiseren fte	Focus
Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur	2008 t/m 2011	2.250*	Jeugd tot 18 jaar
Brede Impuls Combinatiefuncties	2012 t/m 2018	2.900	De buurt
Brede Regeling Combinatiefuncties	2019 t/m 2022	3.665	Inclusie

Bron: VNG (Samenvatting monitor Impuls brede scholen, sport en cultuur over 2011), 2012; Mulier Instituut (Voortgangsrapportage monitor Sport en Bewegen in de Buurt), 2018; Ministerie van BZK (Decembercirculaire gemeentefonds), 2018.

* Na aanpassing normbedrag.

Functionarissen die aangesteld worden als buurtsportcoaches, combinatiefunctionarissen en cultuurcoaches (andere benamingen komen lokaal ook voor) werken aan het mogelijk maken van een leven lang inclusief sporten, bewegen en culturele activiteiten beoefenen voor iedereen. Zoals afgesproken in de Bestuurlijke Afspraken BRC¹ doen zij dit onder andere door lokale verbindingen tussen verschillende sectoren tot stand te brengen en uit te bouwen en door sport- en cultuuraanbieders duurzaam te versterken. Hiermee zijn de functionarissen een instrument dat in nagenoeg alle deelakkoorden van het Nationaal Sportakkoord² wordt ingezet, en zo goed als alle buurtsportcoaches (95%) dragen, in verschillende rollen, bij aan de uitvoering van het lokale sportakkoord in de gemeente waarin zij werkzaam zijn.³

Een belangrijke verandering van de BRC ten opzichte van de voorgaande regelingen is dat de BRC structureel wordt ingezet, omdat de rijks gelden voor vier jaar worden toegekend in plaats van voor één jaar. Daarnaast staat het gemeenten vrij om in de BRC het normbedrag per fte (50.000 euro) te hanteren als een uitgangspunt en niet als harde eis (gemeenten kunnen meer of minder fte inzetten dan het toegewezen aantal gelet op het gewenste opleidingsniveau). Tot slot heeft de BRC een iets andere focus dan voorgaande regelingen, wat gemeenten de ruimte biedt om de functionarissen in te zetten om iedereen in hun gemeente mee te laten doen.

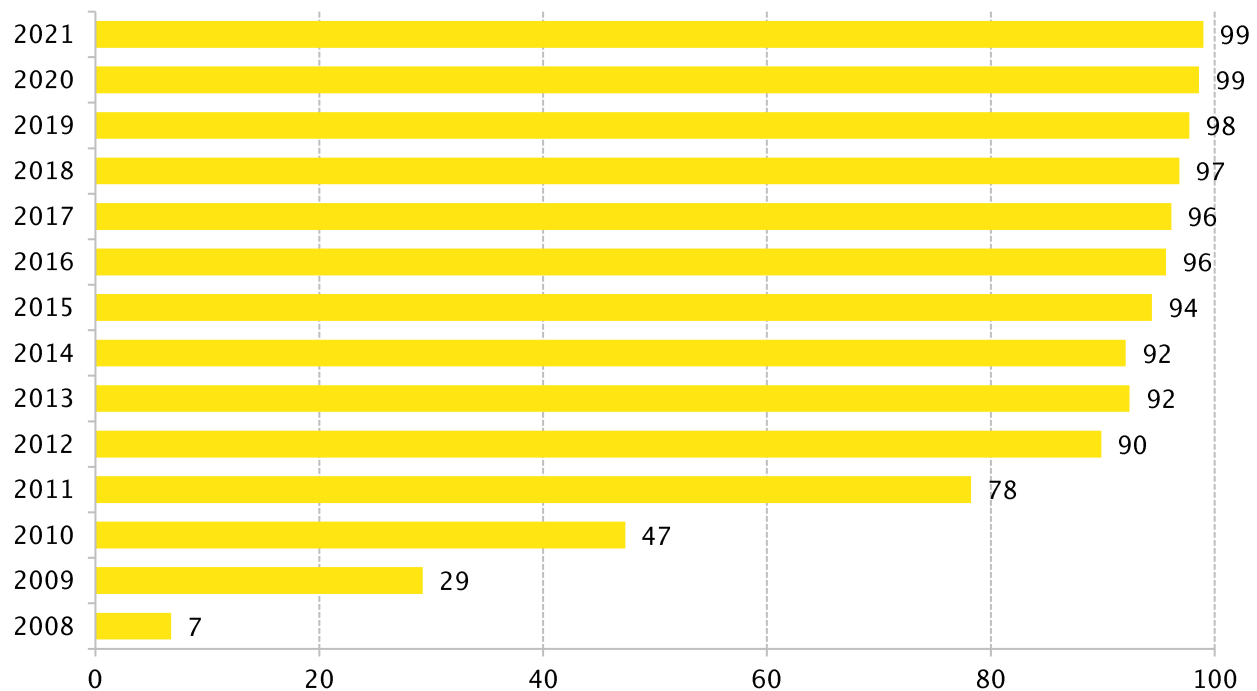
¹ Ministeries van VWS, OCW, SZW & VNG (2018). [Bestuurlijke afspraken Brede regeling combinatiefuncties](#).

² Ministerie van VWS, VSG, VNG & NOC*NSF (2018). [Nationaal Sportakkoord: Sport verenigt Nederland](#).

³ Vrieswijk, S., & Van Stam, W. (2021). [De inzet van de buurtsportcoach voor lokale sportakkoorden](#) [Factsheet 2021/13]. Mulier Instituut.

Tot 2020 steeg elk jaar het aandeel⁴ gemeenten dat deelnam aan de BRC (en haar voorgangers; zie figuur 1.1). In 2021 bleven de gemeenten die in 2020 deelnamen meedoen en kwamen er geen nieuwe deelnemers bij. Dit jaar nemen 348 van de 352 gemeenten deel aan de BRC, wat neerkomt op 99 procent van alle Nederlandse gemeenten.

Figuur 1.1 Aandeel Nederlandse gemeenten dat deelneemt aan de rijksregeling (BRC) tussen 2008 en 2021 (in procenten)

Bron: Ministerie van BZK (circulaires gemeentefonds), 2008–2020.⁵

De inzet van functionarissen in het kader van de BRC (en haar voorgangers) wordt deels bekostigd door het Rijk en deels door de gemeente en/of gemeentelijke partners. Het Rijk financiert 40 procent van de salariskosten, uitgaande van het normbedrag van 50.000 euro per fte. Om een beeld te krijgen van hoe de beschikbare middelen worden ingezet en wat de resultaten daarvan zijn, wordt jaarlijks een vragenlijst afgenomen bij gemeenten die aan de BRC deelnemen (zie bijlage 1 voor de werkwijze).

⁴ Door fusies en herindelingen van gemeenten daalt het aantal Nederlandse gemeenten elk jaar. Het aantal gemeenten dat deelneemt aan de regelingen wordt daardoor niet elk jaar groter, maar het aandeel wel.

⁵ Ministerie van BZK (2008–2020). [Circulaires gemeentefonds](#).

1.2 Leeswijzer

Gemeenten hebben vragen beantwoord over zeven thema's: realisatie functies, functionieniveaus en salarissen, cofinanciering, taken en sectoren, doelgroepen, doelen en opbrengsten, en btw-compensatie. In deze rapportage zijn per thema de belangrijkste resultaten weergegeven. De resultaten voor deze thema's zijn te vinden in de hoofdstukken 2 t/m 8.

In de rapportage worden de belangrijkste uitkomsten van deze uitvraag weergegeven en waar relevant afgezet tegen de uitkomsten van vorige jaren.^{6 7}

⁶ Pulles, I., Van Stam, W., Heijnen, E., & Van Lindert, C. (2019). [*Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2019*](#). Mulier Instituut.

⁷ Van Stam, W., & Heijnen, E. (2020). [*Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2020*](#). Mulier Instituut.

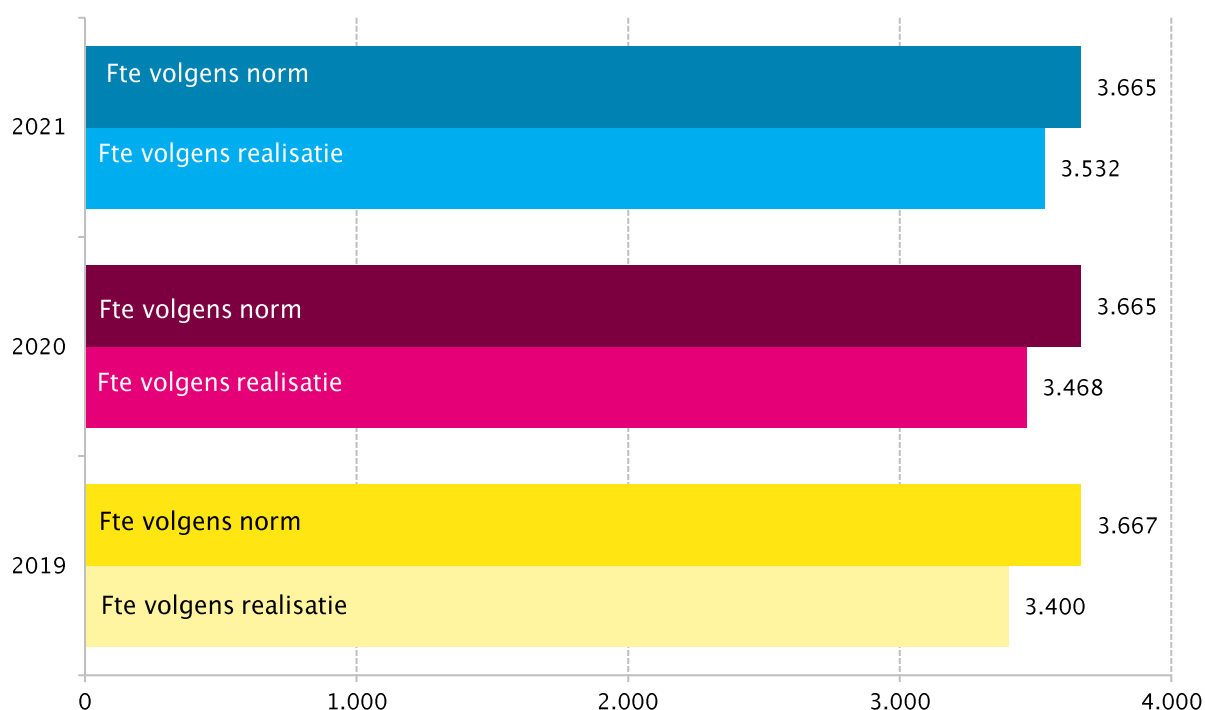
2 Formatieplaatsen

Aantal fte

Volgens opgave van het gemeentefonds (gepubliceerd in de decembercirculaire 2019⁸, na herberekening door fusies en herindelingen van gemeenten in 2021) hadden de 348 deelnemende gemeenten gezamenlijk de intentie om in 2021, met een rijksbijdrage van 75 miljoen euro, 3.665 fte aan functionarissen te realiseren.

Op 1 september 2021 is in Nederland in totaal 3.532 fte⁹ gerealiseerd (zie figuur 2.1). Dit is 96 procent van het vooraf vastgestelde aantal. Ter vergelijking: op 1 september 2020 hadden gemeenten 3.468 fte (95%) gerealiseerd en in 2019 3.400 fte (93%). Hierin is dus een lichte jaarlijkse stijging te zien.

Figuur 2.1 Gerealiseerd aantal fte binnen de BRC op 1 september 2021 (n=348), 2020 (n=350) en 2019 (n=347) ten opzichte van het vooraf vastgestelde aantal

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2019, 2020 en 2021 (100% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

⁸ Ministerie van BZK (2019). [Decembercirculaire gemeentefonds 2019](#).

⁹ 335 van de 348 gemeenten hebben de vragenlijst ingevuld (96%). Om tot een totaal aantal fte en een totaal aantal personen in Nederland te komen, zijn de opgegeven aantallen van de 335 gemeenten hier geëxtrapoleerd aan de hand van het aantal formatieplaatsen uit de norm van het gemeentefonds. In de rest van deze rapportage is dit niet gedaan en zijn de gegevens gebaseerd op de 335 gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld.

Aantal personen

In totaal hebben gemeenten op 1 september 2021 6.169 personen in dienst als functionaris.¹⁰ Dat zijn er meer dan op 1 september 2020 (6.012) en 1 september 2019 (5.800). Dit betekent in 2021 een gemiddelde aanstelling van 0,57 fte per functionaris. Dit komt overeen met de gemiddelde aanstelling in voorgaande jaren.

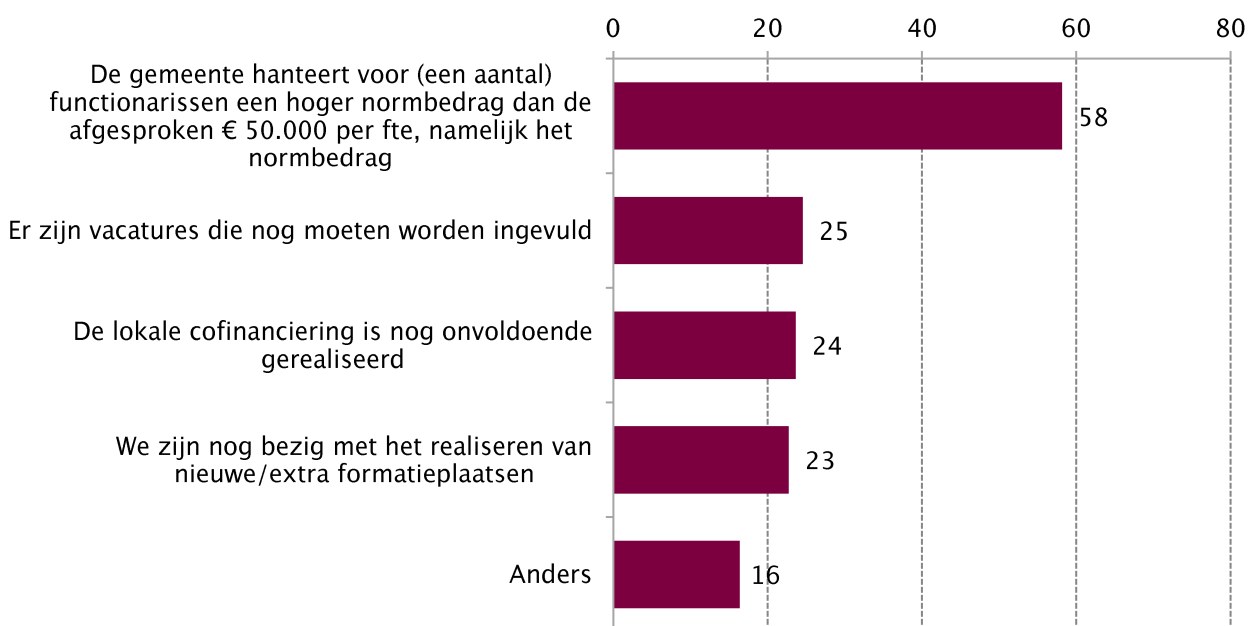
Niet ingevulde formatieplaatsen

67 procent van de gemeenten (225 van de 335) heeft op 1 september 2021 het te realiseren aantal fte gehaald (was 63% in 2020 en 58% in 2019). Van de 110 gemeenten die dit (nog) niet hebben gerealiseerd, hanteert 58 procent een hoger normbedrag dan de vastgestelde 50.000 euro per fte. Dat is de belangrijkste reden dat het aantal fte volgens opgave van het gemeentefonds niet wordt gehaald (zie figuur 2.2). Dit is in lijn met het gegeven dat functionarissen relatief vaak worden ingezet op functieniveau hbo of hoger (71% van de functionarissen werkzaam voor sport en bewegen en 77% van de functionarissen werkzaam voor kunst en cultuur; zie paragraaf 5.3). Vergeleken met 2020 geeft ongeveer een even hoog percentage gemeenten deze reden (57%). Maar het gemiddeld genoemde normbedrag lijkt jaarlijks wat hoger te worden (65.918 euro in 2021 ten opzichte van 64.879 in 2020 en 62.107 euro in 2019).

In figuur 2.2 worden ook de andere redenen genoemd die gemeenten geven voor het nog niet hebben behaald van het aantal formatieplaatsen. Gemeenten die de optie 'anders' hebben aangekruist, geven onder andere aan dat de coronamaatregelen en bezuinigingen reden zijn dat ze hun vastgestelde aantal formatieplaatsen nog niet hebben gerealiseerd.

Relatief veel grote gemeenten hebben het aantal fte nog niet gerealiseerd op 1 september 2021 (16 van de 31). Zij geven vaker aan dat er vacatures zijn die nog moeten worden ingevuld. Dit is vergelijkbaar met 2020.

Figuur 2.2 Redenen dat gemeenten per 1 september 2021 niet hun vastgestelde aantal formatieplaatsen binnen de BRC hebben gerealiseerd (in procenten, meerdere antwoorden mogelijk, n=110)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

3 Sectoren

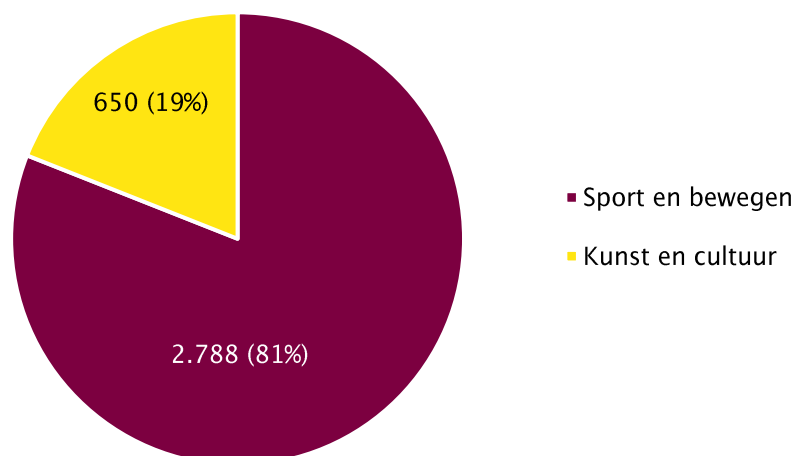
3.1 Sector sport en cultuur

Een van de landelijke doelstellingen van de BRC heeft betrekking op het leggen van verbindingen tussen verschillende sectoren. Dit betreft een combinatie van sport en bewegen met een andere sector of van kunst en cultuur met een andere sector. Een functionaris maakt vanuit het gedachtengoed van de regeling dus altijd vanuit de sector sport en bewegen of vanuit de sector kunst en cultuur de verbinding met één of meer andere sectoren.

Aantal fte

Op 1 september 2021 wordt 81 procent (2.788 fte bij 335 gemeenten) van de formatieplaatsen ingezet voor de sector sport en bewegen en 19 procent (650 fte bij 282 gemeenten) voor de sector kunst en cultuur (zie figuur 3.1).¹⁰ In 2020 en 2019 was deze verhouding 83:17. Bij zowel sport/bewegen als kunst/cultuur is het aantal formatieplaatsen gegroeid ten opzichte van vorig jaar, maar bij kunst/cultuur relatief iets meer.

Figuur 3.1 Verhouding functionarissen binnen de BRC werkzaam in sector sport en bewegen versus kunst en cultuur, per 1 september 2021 (in aantal fte en procenten, n=335)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

282 gemeenten zetten functionarissen in op zowel de sector sport en bewegen als de sector kunst en cultuur. 53 gemeenten zetten hun functionarissen alleen in op de sector sport en bewegen en geen enkele gemeente zet hun functionarissen alleen in op de sector kunst en cultuur. Opvallend is dat relatief veel kleine gemeenten (19%) alleen inzetten op de sector sport en bewegen, terwijl bijna alle middelgrote en alle grote gemeenten inzetten op zowel sport en bewegen als kunst en cultuur.

¹⁰ De aantallen fte hier zijn niet hetzelfde als die in hoofdstuk 2 (zie uitleg in voetnoot 10). Het aantal fte in deze paragraaf is gebaseerd op de gemeenten die deze vraag hebben ingevuld, namelijk 335. Dat geldt ook voor het vervolg van deze rapportage. Het aantal gemeenten waarop een aantal/percentage is gebaseerd kan lager zijn, als minder gemeenten een specifieke vraag hebben beantwoord (bijvoorbeeld doordat de vraag alleen over de hoofdsector kunst en cultuur ging). Bij elke grafiek en tabel is het aantal gemeenten aangegeven dat die vraag heeft beantwoord.

Aantal personen

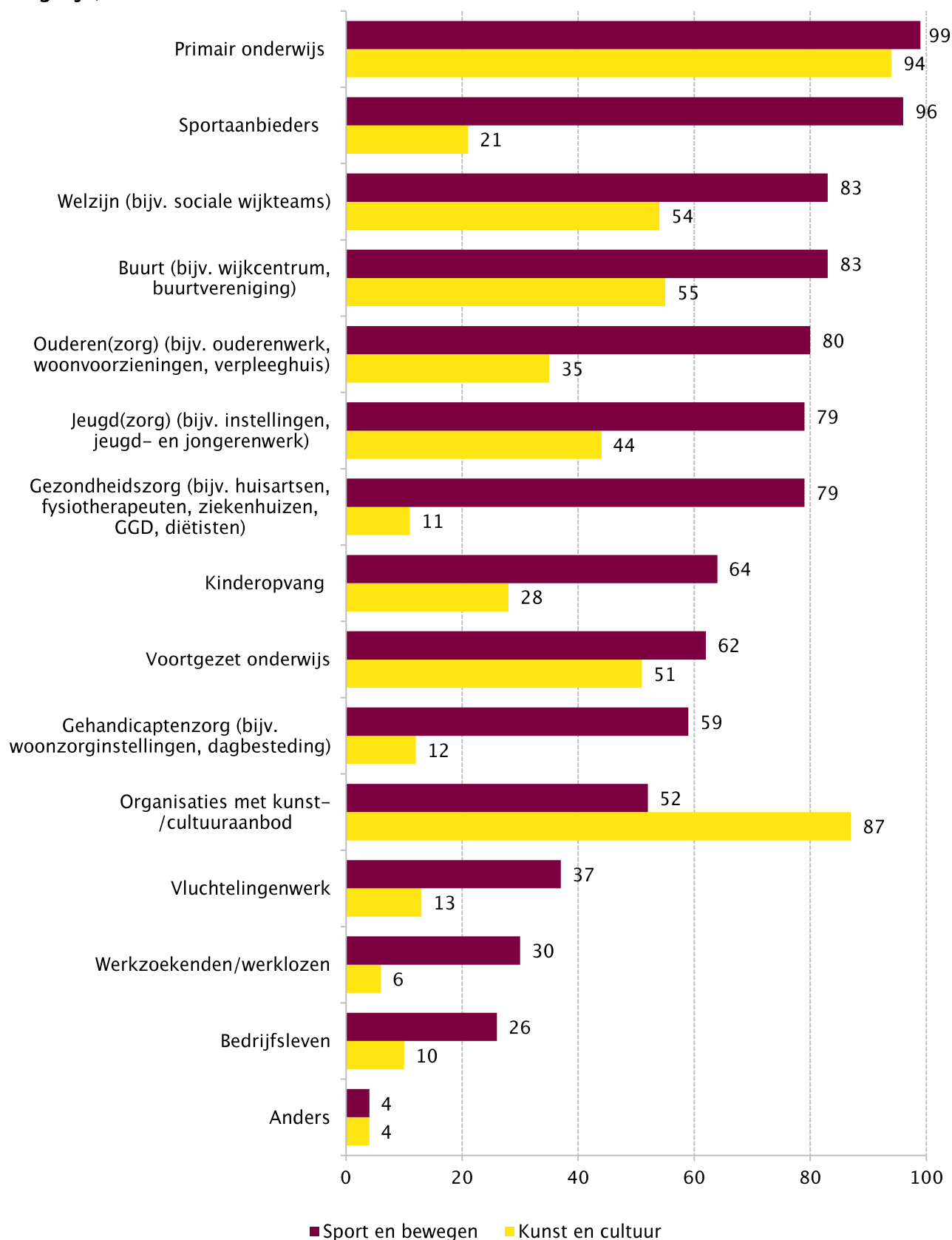
In totaal zijn in Nederland op 1 september 2021 6.169 personen werkzaam als functionaris vanuit de BRC (zie ook hoofdstuk 2). Hiervan is 74 procent werkzaam vanuit sport en bewegen, 24 procent vanuit kunst en cultuur en 2 procent vanuit beide hoofdsectoren. Gezien de verhoudingen in formatieplaatsen uit figuur 3.1 betekent dit dat functionarissen in de sector kunst en cultuur gemiddeld een kleinere aanstelling hebben. Ten opzichte van vorige jaren is er weinig verschil te zien.

3.2 Verbinding met andere sectoren

Zoals gezegd worden functionarissen geacht vanuit de sectoren sport en bewegen of kunst en cultuur een verbinding te maken met andere sectoren. In figuur 3.2 is te zien met welke andere sectoren verbindingen worden gelegd. In bijna alle gemeenten leggen de functionarissen voor sport een verbinding met het primair onderwijs (99%) en met sportaanbieders (96%). In zo'n vier op de vijf gemeenten worden verbindingen gelegd met welzijn en de buurt (beide 83%), ouderen(zorg) (80%) en jeugd(zorg) en gezondheidszorg (beide 79%). Vanuit cultuur wordt het vaakst de verbinding gemaakt met het primair onderwijs (94%) en met organisaties uit de kunst- en cultuursector (87%).

Het beeld zoals hierboven beschreven en weergegeven in figuur 3.2 is grotendeels vergelijkbaar met het beeld in 2020. Wel is een kleine stijging zichtbaar van het aantal functionarissen dat vanuit de sector sport en bewegen een verbinding legt met de buurt (stijging van 5 procentpunt) en het aantal functionarissen dat vanuit de sector kunst en cultuur een verbinding legt met het voortgezet onderwijs, ouderen, welzijn (allen stijging van 5 procentpunt) en jeugdzorg (stijging van 7 procentpunt).

Figuur 3.2 Percentage gemeenten dat binnen de BRC de sector sport en bewegen (n=335) of kunst en cultuur (n=282) verbindt met andere sectoren, in 2021 (meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

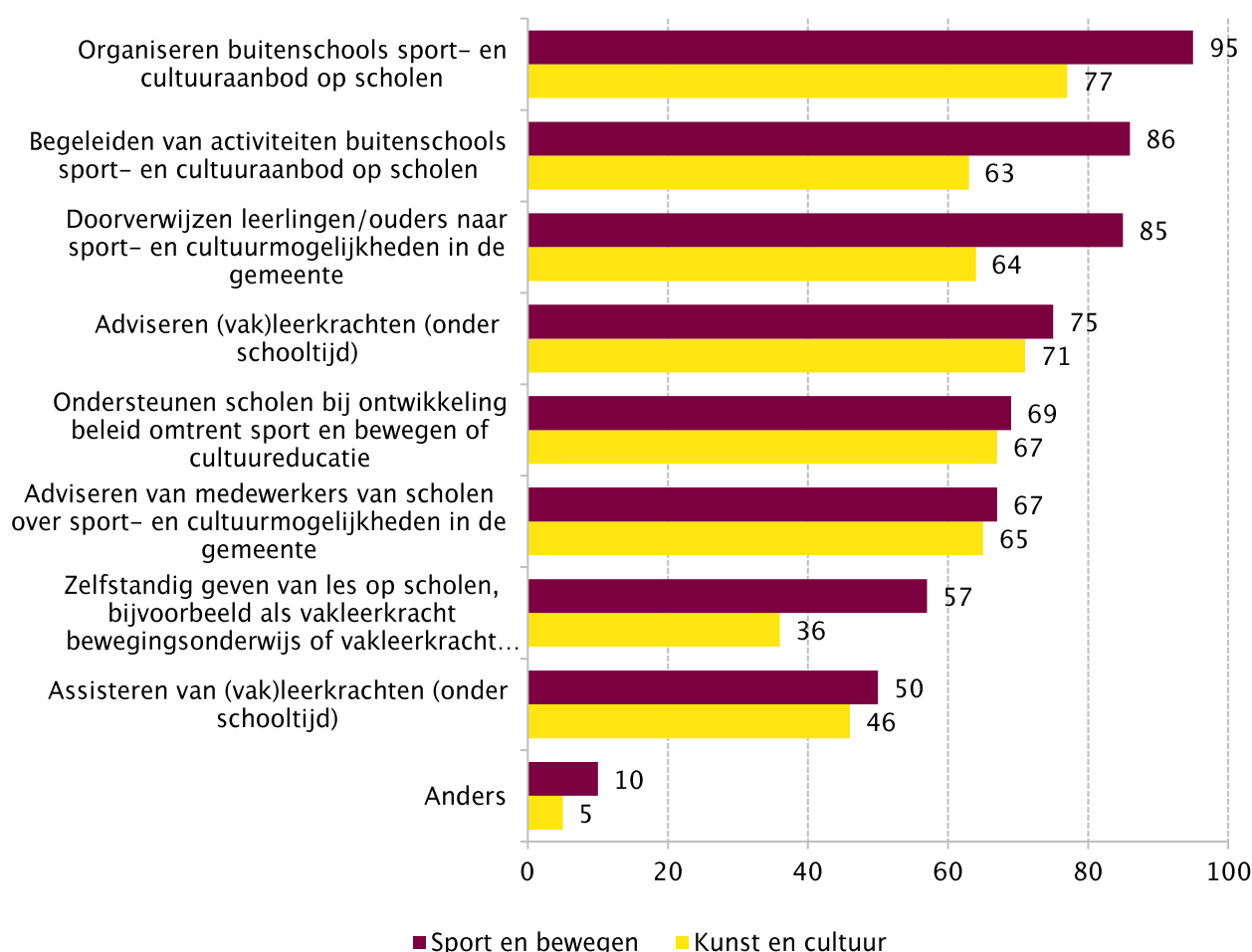
3.3 Specifieke taken

Onderwijs

Onderwijs is van oudsher een sector waarin veel functionarissen actief zijn. Net als in vorige jaren zoeken functionarissen bijna altijd de verbinding met het onderwijs (in 99% van de gemeenten vanuit de hoofdsector sport en bewegen en in 95% van de gemeenten vanuit de hoofdsector kunst en cultuur; primair en voortgezet onderwijs samengevoegd).

Functionarissen die actief zijn in het onderwijs hebben verschillende taken. In figuur 3.3 is te zien dat de meest genoemde werkzaamheid op 1 september 2021 het organiseren van buitenschools sport- en cultuuraanbod op scholen is. Bij de hoofdsector sport en bewegen noemen gemeenten bij het antwoord 'anders' regelmatig het inzetten van motorische testen om de motoriek van kinderen te meten en Motorische Remedial Teaching. Het beeld in figuur 3.3 is vergelijkbaar met 2020.

Figuur 3.3 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC vanuit de sector sport en bewegen (n=333) en kunst en cultuur (n=267) in het onderwijs inzet op genoemde taken, op 1 september 2021 (meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

In meer dan de helft van de gemeenten (57%; figuur 3.3) worden vanuit de sector sport en bewegen functionarissen op scholen ingezet voor het zelfstandig geven van les, bijvoorbeeld als vakleerkracht bewegingsonderwijs. In totaal worden 1.216 personen (672 fte in 210 gemeenten) als vakleerkracht bewegingsonderwijs ingezet. Vanuit de sector kunst en cultuur hebben functionarissen in 36 procent van de gemeenten de taak om zelfstandig les te geven op scholen, bijvoorbeeld als vakleerkracht kunst en cultuur. In totaal worden 513 personen (186 fte, in 119 gemeenten) als vakleerkracht kunst en cultuur ingezet. In vergelijking met 2020 (sport: 1142 personen en 645 fte, in 208 gemeenten; cultuur: 430 personen en 154 fte, in 115 gemeenten) is de inzet van de vakleerkrachten in beide sectoren iets gestegen.

Als enkel wordt gekeken naar het primair onderwijs, wordt op 1 september 2021 1.060 fte aan functionarissen ingezet op de combinatie tussen sport en bewegen en het primair onderwijs en 375 fte op de combinatie tussen kunst en cultuur en het primair onderwijs.

Kinderopvang

Een deel van de functionarissen verbindt sport en/of kunst aan de sector kinderopvang. Zoals in figuur 3.2 te zien is, is dat in 64 procent van de gemeenten het geval voor sport en bewegen en in 28 procent van de gemeenten voor kunst en cultuur. Kinderopvang is op te delen in opvang voor kinderen van 0-3 jaar (in kinderdagopvang en peuterspeelzalen) en opvang voor kinderen van 4-12 jaar (in buitenschoolse opvang). Het aantal formatieplaatsen dat beschikbaar is voor kinderopvang wordt weergegeven in tabel 3.1. Zowel voor sport als voor kunst is het aantal formatieplaatsen dat een verbinding maakt met de opvang voor kinderen van 4-12 jaar gestegen ten opzichte van 2020 (sport en bewegen: van 127 naar 153; kunst en cultuur: van 31 naar 41). Het aantal formatieplaatsen dat een verbinding maakt met de opvang voor kinderen van 0-3 jaar is nauwelijks veranderd ten opzichte van 2020 (van 65 naar 66 voor sport en bewegen, van 15 naar 16 voor kunst en cultuur).

Tabel 3.1 Inzet op kinderopvang binnen de BRC per hoofdsector op 1 september 2021 (in aantal fte)

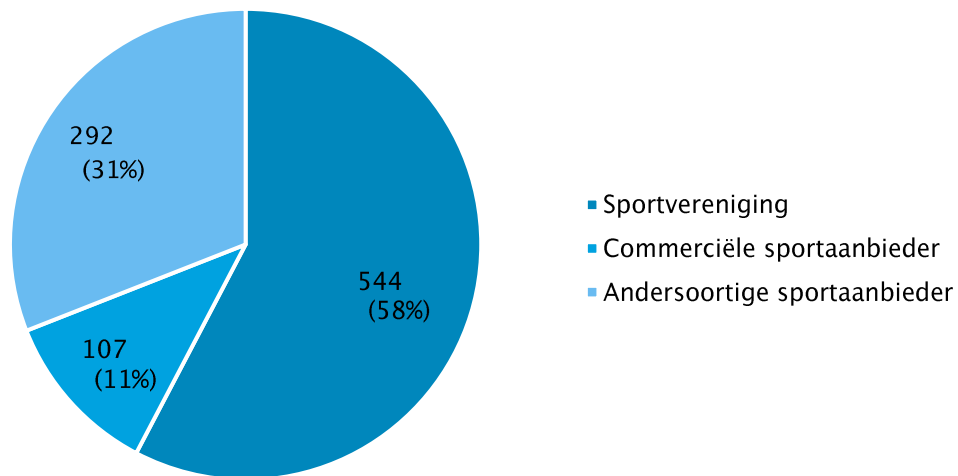
	Sport en bewegen (n=215)	Kunst en cultuur (n=80)	Totaal
Kinderopvang 0-3 jaar	66	16	82
Kinderopvang 4-12 jaar	153	41	194
Totaal	219	57	276

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

Sportaanbieders

Functionarissen die werken vanuit de sector sport en bewegen hebben vaak te maken met sportaanbieders. Zoals weergegeven in figuur 3.2 is dat in 96 procent van de gemeenten het geval. Het gaat daarbij om 943 fte in heel Nederland. De verdeling van het aantal fte over sportverenigingen, commerciële sportaanbieders en andersoortige sportaanbieders (denk aan zorginstellingen, fysiotherapeuten of hardlooptroepen) is te zien in figuur 3.4. Meer dan de helft van het aantal fte is actief bij sportverenigingen (544 fte). Dat is iets meer dan in 2020.

Figuur 3.4 Verdeling inzet functionarissen binnen de BRC bij sportaanbieders in 2021 (in aantal fte en procenten, n=320)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

Deze functionarissen hebben verschillende taken. In figuur 3.5 is te zien dat gemeenten functionarissen het vaakst inzetten op het versterken en/of adviseren van het (vrijwillig) kader. Het beeld van wat functionarissen bij sportaanbieders doen is grotendeels vergelijkbaar met afgelopen jaren. Wel worden de meeste taken (op het organiseren/uitvoeren van activiteiten voor (niet-)leden na) nu vaker door gemeenten genoemd als taak waar zij functionarissen op inzetten dan in 2020 (en 2019), wat betekent dat gemeenten over het algemeen op meer verschillende taken inzetten. Grote stijgingen zijn: het promoten van diversiteit/inclusief sporten bij de sportaanbieder (stijging van 13 procentpunt t.o.v. 2019), het vormgeven van een positieve sportcultuur/veilig sportklimaat (stijging van 10 procentpunt t.o.v. 2019), het versterken/adviseren van (vrijwillig) kader en bestuur (stijging van respectievelijk 10 en 7 procentpunt t.o.v. 2019) en het bevorderen van de samenwerking tussen organisaties (stijging van 9 procentpunt t.o.v. 2020 - in 2019 was dit nog geen antwoordoptie).

Figuur 3.5 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC bij sportaanbieders inzet op genoemde taken, in 2021 (meerdere antwoorden mogelijk, n=320)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

Organisaties die kunst en cultuur aanbieden

Functionarissen die werken vanuit de sector kunst en cultuur hebben regelmatig te maken met organisaties die kunst of cultuur aanbieden. Zoals in figuur 3.2 te zien is, is dat in 87 procent van de gemeenten het geval. In figuur 3.6 is te zien dat gemeenten de functionarissen op verschillende taken inzetten, waaronder het organiseren en/of uitvoeren van activiteiten en clinics, het bevorderen van samenwerking met andere organisaties en het adviseren van personen binnen de organisatie.

Ten opzichte van 2020 wordt met name het bevorderen van de samenwerking tussen organisaties in meer gemeenten gedaan (stijging van 9 procentpunt). Dit is opvallend, want bij sportaanbieders is hier ook een grote stijging zichtbaar ten opzichte van 2020. Een mogelijke verklaring hiervoor kan liggen bij corona, een periode waarin sport- en cultuuraanbieders veel niet hebben kunnen doen en soms wel moesten samenwerken om zaken te realiseren, en bij de lokale sport- en preventieakkoorden, die afgelopen tijd ontwikkeld en uitgerold zijn en waarbij samenwerkingen lokaal gestimuleerd worden.

Figuur 3.6 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC op genoemde taken inzet bij organisaties die kunst en cultuur aanbieden, in 2021 (meerdere antwoorden mogelijk, n=244)

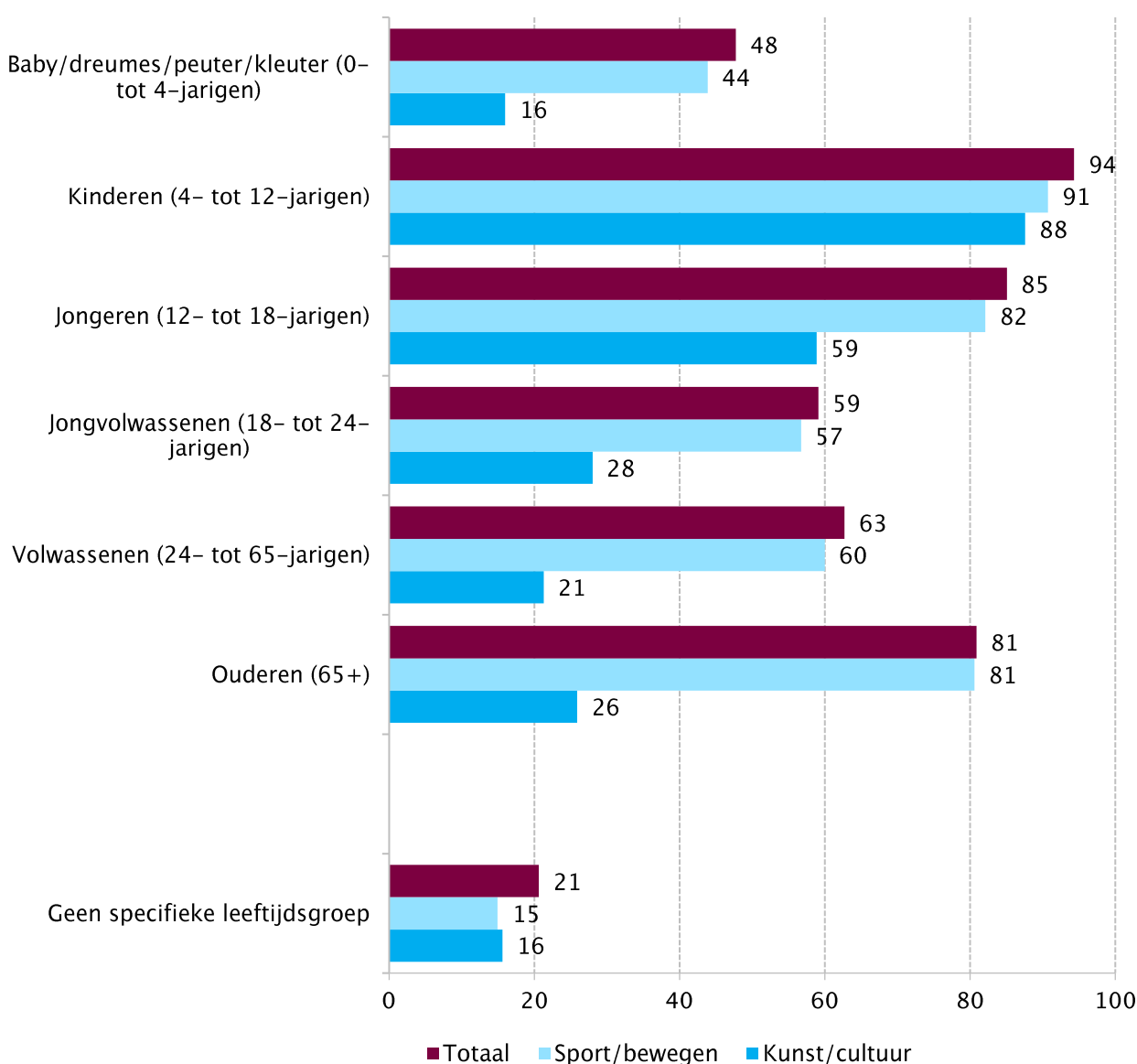

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

4 Doelgroepen

Functionarissen zijn werkzaam voor verschillende leeftijdsgroepen. In figuur 4.1 is te zien dat gemeenten de functionarissen het meest inzetten op de leeftijdsgroep kinderen. Verder is opvallend dat vanuit de hoofdsector sport en bewegen veel meer wordt ingezet op verschillende leeftijdsgroepen (ook op jongeren en ouderen wordt veel ingezet, en op de andere doelgroepen zet ongeveer de helft van de gemeenten in), terwijl vanuit de hoofdsector kunst en cultuur de focus meer lijkt te liggen op kinderen en in wat mindere mate op jongeren. Voor beide hoofdsectoren geldt dat grote gemeenten vaker ‘Geen specifieke leeftijdsgroep’ als antwoord geven dan middelgrote en kleine gemeenten. Het totale beeld was in 2020 vergelijkbaar.

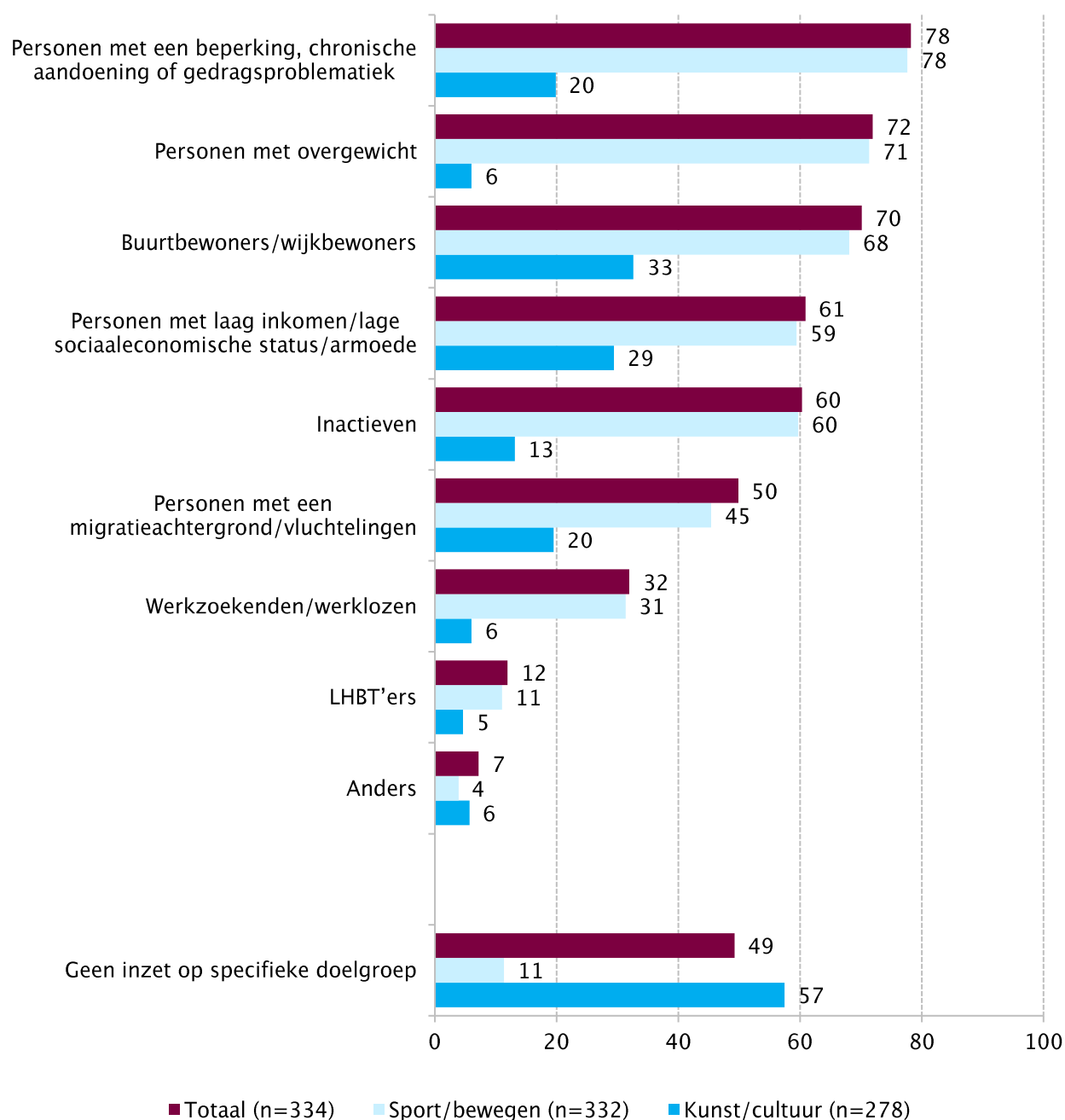
Figuur 4.1 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC inzet op leeftijdsgroepen in 2021, totaal (n=335) en opgesplitst in hoofdsectoren sport en bewegen (n=335) en kunst en cultuur (n=282) (meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

Naast leeftijdsgroepen zijn er specifieke doelgroepen waar functionarissen op worden ingezet. In figuur 4.2 is te zien dat gemeenten vanuit de hoofdsector sport en bewegen het meest inzetten op personen met een beperking, een chronische aandoening of gedragsproblematiek, maar dat ook veel andere doelgroepen vanuit deze hoofdsector worden bereikt. Vanuit de hoofdsector kunst en cultuur is het vaakst geen inzet op een specifieke doelgroep, maar als wel op een specifieke doelgroep wordt gericht, is dat het vaakst op personen met overgewicht of mensen met een lage sociaaleconomische status. Het totale beeld was in 2020 vergelijkbaar.

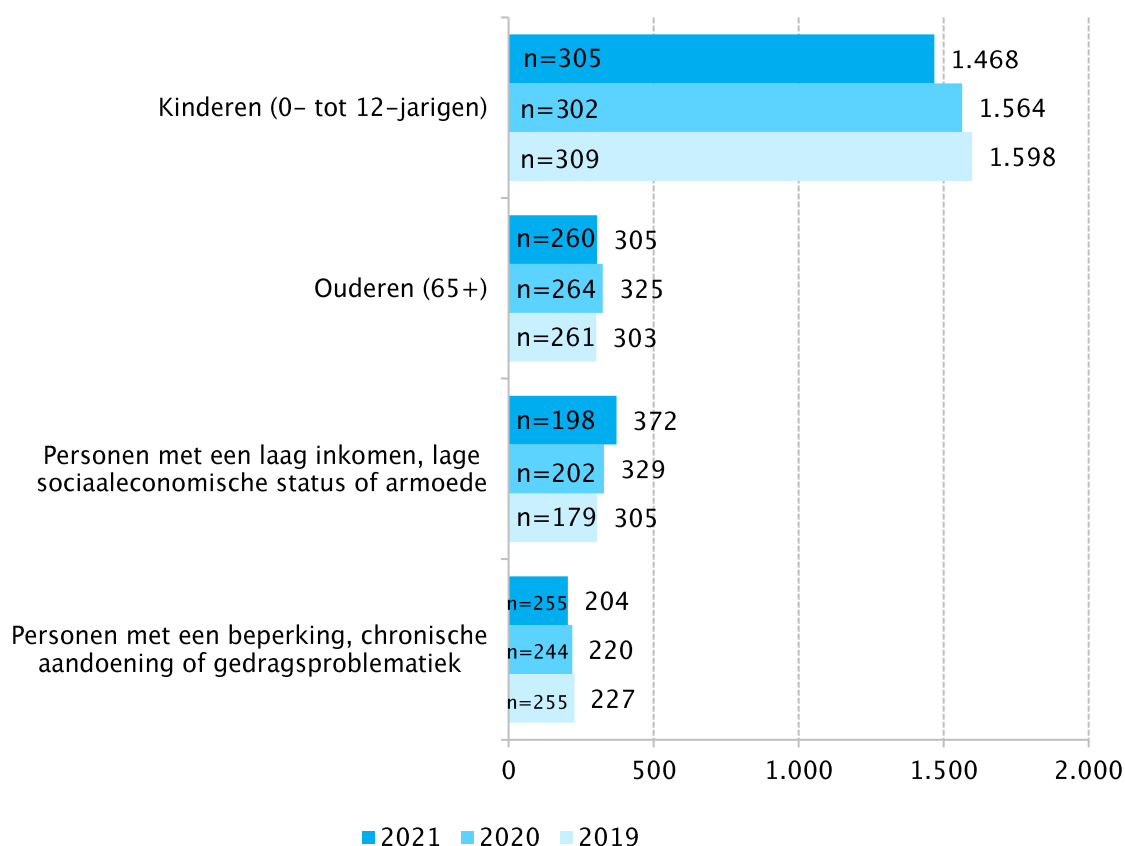
Figuur 4.2 Percentage gemeenten dat functionarissen binnen de BRC inzet op specifieke doelgroepen in 2021, totaal (n=335) en opgesplitst in hoofdsectoren sport en bewegen (n=335) en kunst en cultuur (n=282) (meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

Voor een aantal doelgroepen is het aantal fte dat werkzaam is voor die doelgroep op 1 september 2021 bekend. In totaal werkt in Nederland 1.468 fte aan functionarissen met kinderen van 0 tot 12 jaar, 305 fte met ouderen (65+), 372 fte met personen met een laag inkomen, lage sociaaleconomische status of armoede en 204 fte met personen met een beperking, een chronische aandoening of gedragsproblematiek (figuur 4.3). Ouderen blijken een belangrijke doelgroep van de functionarissen (figuur 4.1), maar in vergelijking met de doelgroep kinderen vindt qua omvang aanzienlijk minder inzet op deze doelgroep plaats. Er zijn kleine verschillen zichtbaar met 2019 en 2020¹¹, maar voor veruit de meeste gemeenten zijn er geen of kleine verschillen ten opzichte van vorig jaar.

Figuur 4.3 Totale inzet van gemeenten binnen de BRC op specifieke doelgroepen in 2019, 2020 en 2021 (in aantal fte en aantallen gemeenten)*

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 en 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut en 2019 (100% populatie deelnemende gemeenten).

* Door een fout in de routing bij het invullen van de vragenlijst heeft een klein aandeel van de gemeenten deze vragen niet gehad. Van deze gemeenten hebben we voor het totale aantal fte in deze figuur het aantal ingevulde fte van het jaar ervoor (2020) gebruikt.

¹¹ Het verschil tussen 2020 en 2021 bij personen met een laag inkomen berust op verschillen binnen enkele gemeenten.

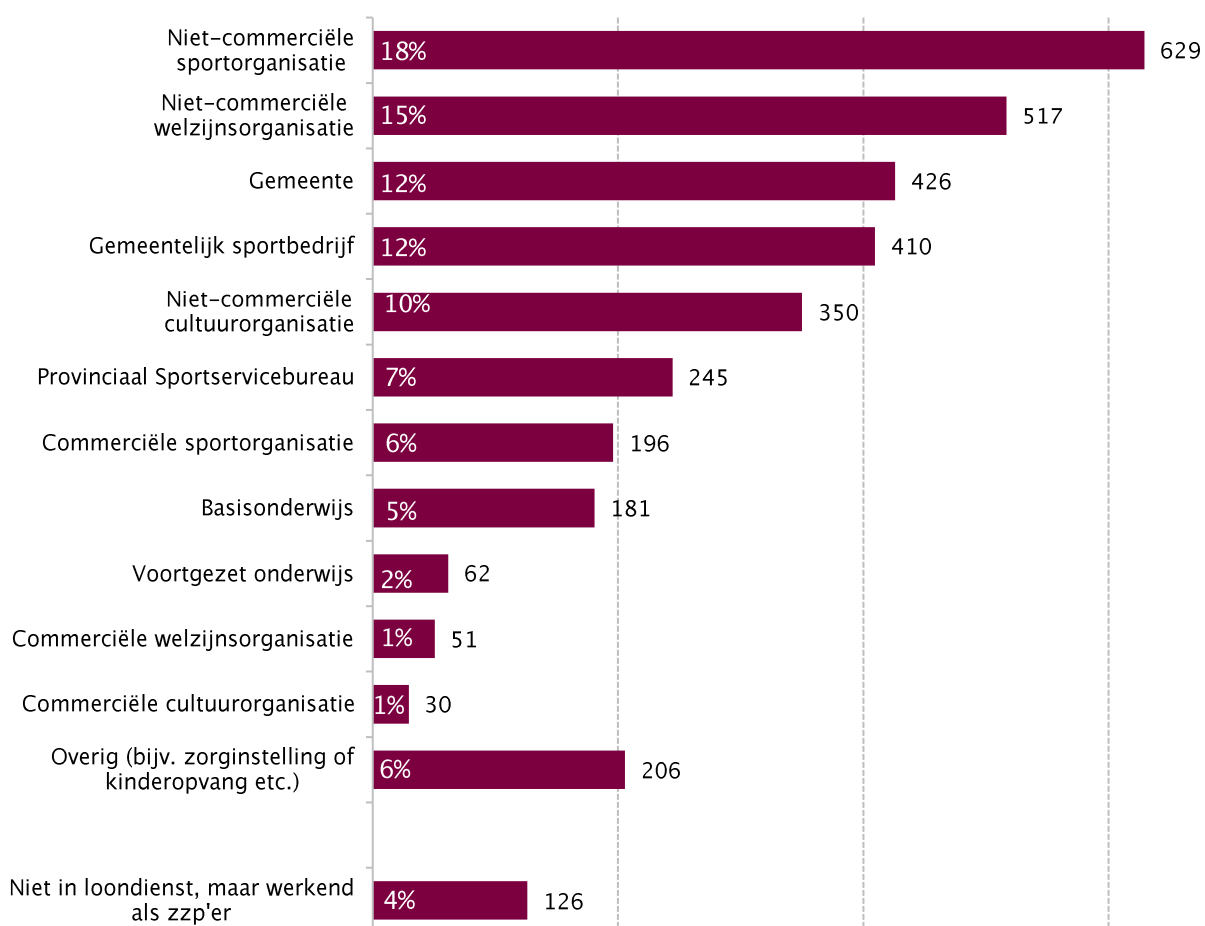
5 Dienstverband

5.1 Werkgever

In figuur 5.1 is te zien dat op 1 september 2021 96 procent van de functionarissen in (loon)dienst¹² was. Het merendeel van de fte is aangesteld bij niet-commerciële organisaties in de sectoren sport, welzijn en cultuur en bij de gemeente. Bij elkaar opgeteld is een kwart (24%) werkzaam bij (semi-)overheidsorganisaties zoals de gemeente of het gemeentelijk sportbedrijf. Vergeleken met 2020 zijn de verhoudingen ongeveer gelijk.

Daarnaast wordt 4 procent ingehuurd als zzp'er. In 23 procent van de gemeenten zijn functionarissen als zzp'er werkzaam (niet in figuur). Dit is iets minder dan vorige jaren (27% in 2020 en 26% in 2019). Dit zou een gevolg kunnen zijn van corona.

Figuur 5.1 Aantal formatieplaatsen (fte) binnen de BRC per werkgever of werkzaam als zzp'er, per 1 september 2021 (in aantal fte en procenten, n=334)

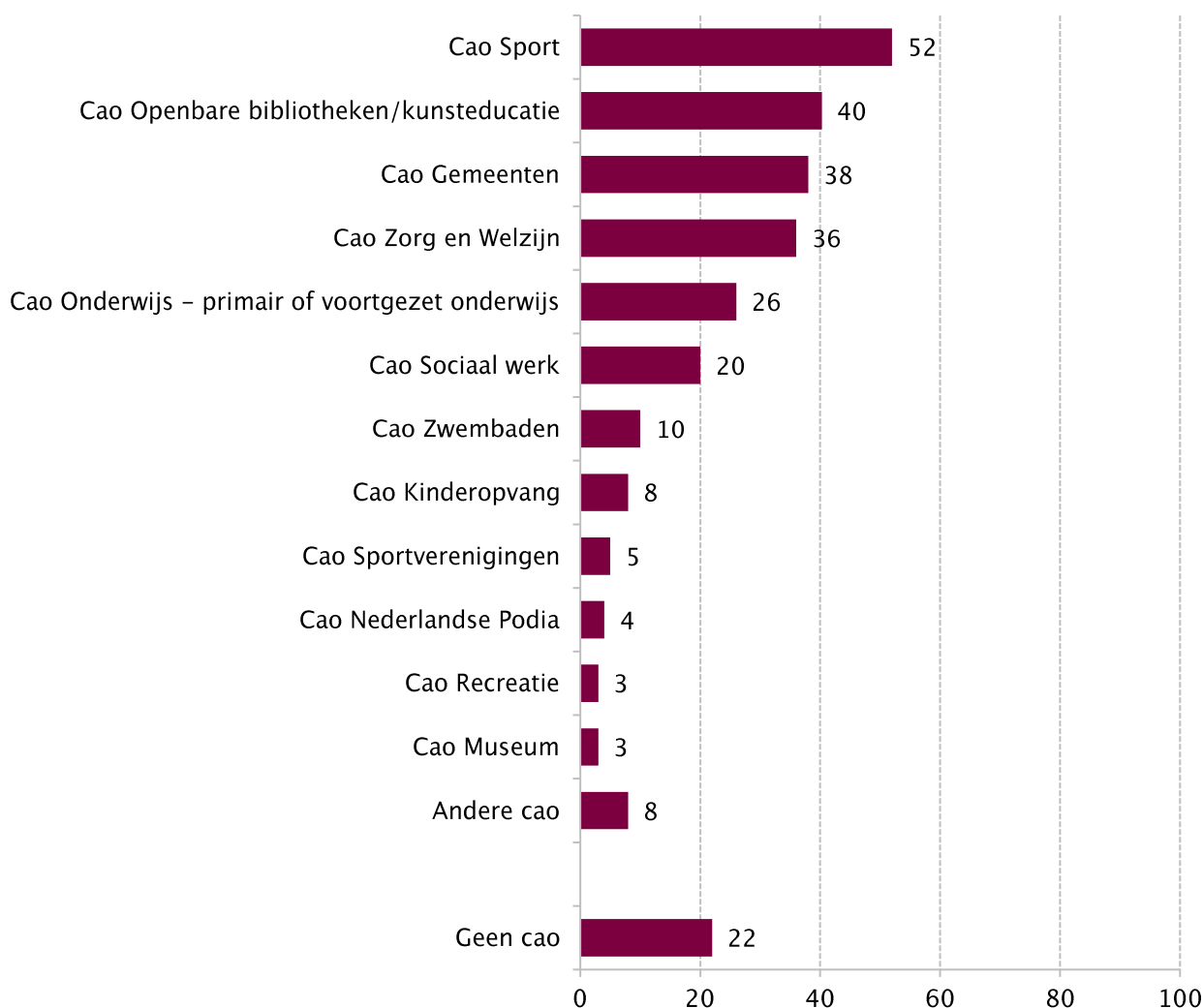
Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

¹² Met loondienst wordt bedoeld in dienst van een werkgever, waarbij er een arbeidsovereenkomst is en de werkgever belasting inhoudt (formeel werkgeverschap). Een zzp'er of zelfstandig ondernemer wordt betaald per opdracht en draagt zelf belasting af.

5.2 Cao

In een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) zijn afspraken over arbeidsvoorwaarden zoals loon, toeslagen en werktijden vastgelegd. Gemeenten en werkgevers kunnen verschillende cao's hanteren voor de inzet van hun functionarissen. In 52 procent van de gemeenten wordt de cao Sport gehanteerd, in 38 procent van de gemeenten de cao Gemeenten en in 36 procent van de gemeenten de cao's die vallen onder Zorg en Welzijn (gemeenten konden op deze vraag meerdere antwoorden geven, omdat niet alle functionarissen binnen één gemeente onder dezelfde cao hoeven te vallen; zie figuur 5.2). 22 procent van de gemeenten heeft (ook) functionarissen die niet onder een cao vallen. Dit zijn logischerwijs relatief veel gemeenten waar zzp'ers werken (niet in figuur). In 2020 was dit beeld vergelijkbaar.

Figuur 5.2 Collectieve arbeidsovereenkomsten die gemeenten hanteren voor hun functionarissen binnen de BRC (in procenten, meerdere antwoorden mogelijk, n=335)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

5.3 Functieniveaus

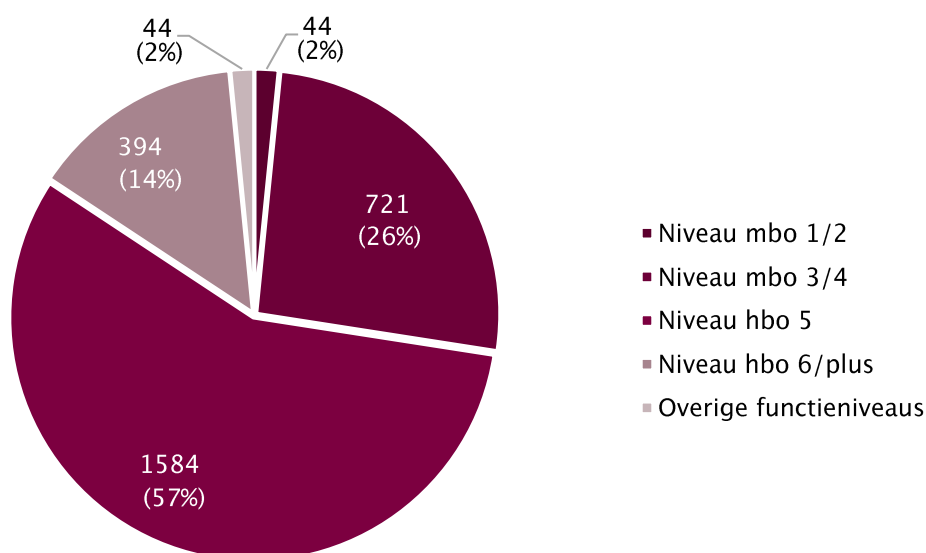
De werkzaamheden van een functionaris die vanuit de BRC wordt gefinancierd, kunnen op verschillende functie- of opleidingsniveaus worden uitgevoerd. Wij hanteren het volgende onderscheid:

- 1 Mbo-niveau 1/2: de functionaris heeft een assisterende rol. Hij/zij ondersteunt bij de praktische uitvoering van de activiteiten.
- 2 Mbo-niveau 3/4: de functionaris heeft een uitvoerende rol. Hij/zij verzorgt de praktische uitvoering van de activiteiten of draagt zorg voor een passende inhoud van het uit te voeren project (of de uit te voeren projecten), passend bij de sectoren en de mensen waar hij/zij mee en voor werkt.
- 3 Hbo-niveau 5: de functionaris heeft een initiërende rol. Hij/zij organiseert activiteiten en brengt partners samen. Hij/zij coördineert projecten en draagt zorg voor equipering van anderen bij de uitvoering van de projecten.
- 4 Hbo-niveau 6/plus: de functionaris heeft een beleidsmatige/coördinerende rol of geeft zelfstandig les op bijvoorbeeld een school. Hij/zij organiseert, versterkt, realiseert en professionaliseert processen van de uit te voeren projecten binnen de verschillende sectoren.

Recentelijk is een carrièrepad gelanceerd voor buurtsportcoaches. In dat carrièrepad komt niveau A overeen met mbo-niveau 1/2, niveau B met mbo-niveau 3/4, niveau C met hbo-niveau 5 en niveau D met hbo-niveau 6/plus.

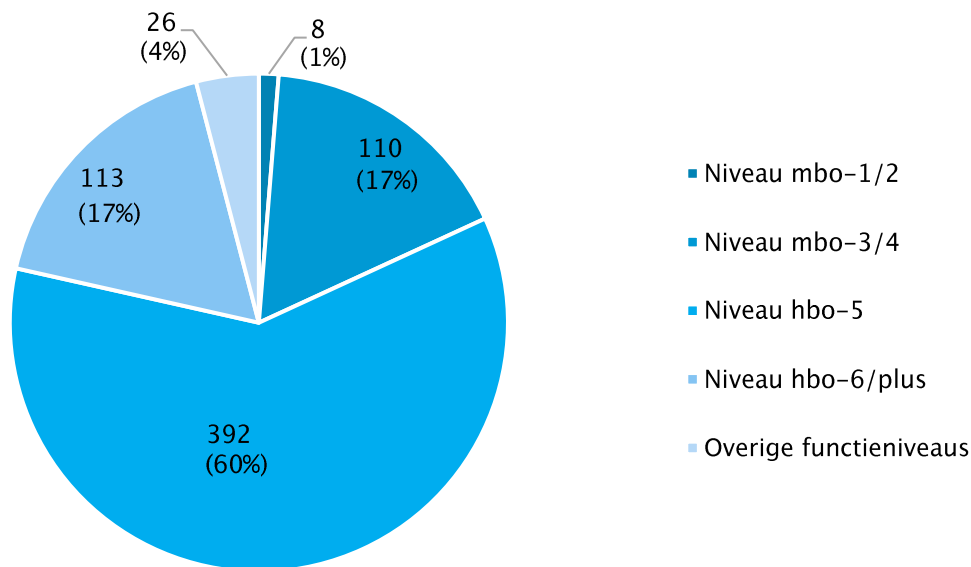
In figuren 5.3 en 5.4 is te zien dat de meeste functionarissen op 1 september 2021 worden ingezet op hbo 5-niveau. Dit was in 2019 en 2020 ook het geval. Functionarissen die vanuit de sector kunst en cultuur werkzaam zijn, werken relatief iets vaker op het functieniveau hbo 5 dan functionarissen vanuit de sector sport en bewegen. Laatstgenoemden werken op hun beurt vaker op de functieniveaus mbo 3/4.

Figuur 5.3 Verdeling van formatieplaatsen sport en bewegen binnen de BRC over functieniveaus op 1 september 2021 (in aantal fte en procenten, n=335)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

Figuur 5.4 Verdeling van formatieplaatsen kunst en cultuur binnen de BRC over functieniveaus op 1 september 2021 (in aantal fte en procenten, n=282)

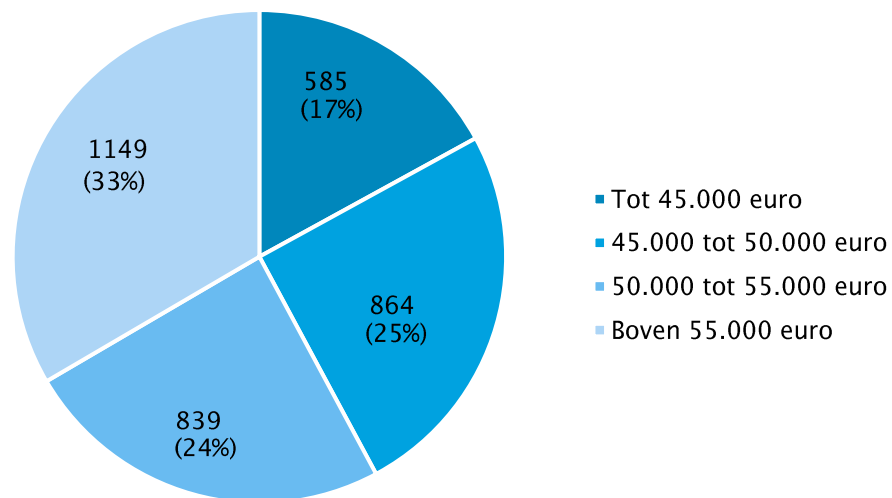
Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

5.4 Salaris

Het normbedrag voor de subsidie van één fte is door het Rijk vastgesteld op 50.000 euro. Dit bedrag omvat de totale lasten van het aanstellen van één formatieplaats, inclusief de werkgeverslasten. Dit normbedrag is een richtlijn. Het staat gemeenten vrij om meer of minder fte in te zetten dan het afgesproken aantal. Gemeenten en werkgevers beoordelen welk salarisniveau zij van toepassing achten. Gemeenten die aangeven een hoger normbedrag te hanteren, geven gemiddeld een bedrag van 65.918 euro voor één fte op (zie ook hoofdstuk 2).

Op 1 september 2021 blijkt 42 procent van de formatieplaatsen (1.449 fte) minder te kosten dan het uitgangspunt van 50.000 euro. 58 procent (1.988 fte) is gelijk aan het uitgangspunt voor het normbedrag of kost meer dan dat. Hiermee lijkt de verhouding over de jaren heen licht te verschuiven: het aandeel van 50.000 of hoger wordt iets groter (per jaar 2 procentpunt vanaf 2019). Dat ligt er met name aan dat de groep boven de 55.000 euro groter wordt. In figuur 5.5 wordt de verdeling over vier salarisgroepen weergegeven.

Figuur 5.5 Verdeling van formatieplaatsen binnen de BRC naar salarisoniveaus op 1 september 2021 (in aantal fte en procenten, n=335)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

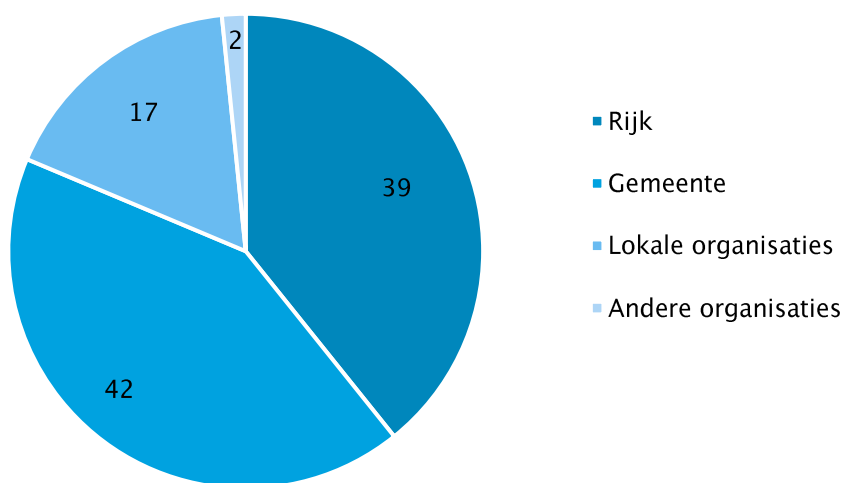
Het Rijk vindt het wenselijk dat gemeenten afspraken maken met werkgevers over de opleidingen en arbeidsvoorwaarden van de functionarissen. Bij voorkeur stellen gemeenten 2 procent van de middelen beschikbaar voor opleidingen en versterking van de kwaliteit van functionarissen, zo is gesteld in de Bestuurlijke Afspraken BRC.¹ Gemiddeld wordt 2,6 procent van de middelen besteed aan opleidingen en het versterken van de kwaliteit van de functionarissen (minimum 0%, maximum 15%).

6 Cofinanciering

De personele lasten van de inzet van functionarissen worden bekostigd vanuit de rijksbijdrage en lokale cofinanciering, waarbij de verdeling gesteld is op respectievelijk 40 en 60 procent van het normbedrag van 50.000 euro dat als uitgangspunt wordt gehanteerd. Gemeenten kunnen ervoor kiezen lokaal een hoger salaris te betalen aan bijvoorbeeld een functionaris die hoger gekwalificeerd is. Het Rijk legt voor een vooraf afgesproken aantal fte 20.000 euro per fte bij. Dit is een vastgesteld bedrag. Als gemeenten duurdere functionarissen inzetten, kunnen zij dus minder fte realiseren. In dat geval verschuift de verdeling van 40 procent financiering vanuit het Rijk en 60 procent vanuit lokale middelen.

De gemeente kan de lokale cofinanciering zelf bekostigen of andere partijen vragen hieraan bij te dragen. Dit zijn vaak lokale organisaties binnen de gemeentegrenzen, maar buiten de gemeentelijke organisatie, zoals scholen, sportorganisaties, bibliotheken en bedrijven. We hebben gemeenten gevraagd welke betrokkene welk deel van de financiering van de functionarissen bijdraagt. In de praktijk blijkt dat het Rijk 39 procent van de financiering bekostigt en gemeenten hieraan gemiddeld 42 procent bijdragen (figuur 6.1). De overige kosten worden door andere (lokale) partijen gedragen. Onder de categorie 'andere organisaties' vallen organisaties buiten de gemeentegrenzen. Deze verhouding is nagenoeg gelijk aan de verhouding in 2020.

Figuur 6.1 Landelijke verdeling bijdragen betrokkenen aan de BRC per 1 september 2021 (in procenten, n=335)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

De financiering door het Rijk varieert nauwelijks naar gemeentegrootte. Dit komt ongeveer overeen met de vooraf vastgestelde verdeling tussen het Rijk en lokale cofinanciering. De gemeenten met 50.000 tot 100.000 inwoners dragen gemiddeld zelf het meest bij aan de financiering van de functionarissen (46%). De bijdrage aan de financiering vanuit lokale organisaties is het grootst bij gemeenten met 25.000 tot 50.000 inwoners (18%).

Wanneer (een deel van) de cofinanciering wordt gedragen door de gemeente, kunnen verschillende beleidsterreinen bijdragen. En wanneer (een deel van) de cofinanciering door (lokale) organisaties wordt verzorgd, kunnen dat verschillende soorten organisaties zijn. In tabel 6.1 staat een overzicht van

beleidsterreinen en soorten organisaties die bijdragen. Bij de meeste gemeenten (89%) draagt de afdeling Sport en Bewegen bij aan de cofinanciering van de functionarissen. Bij de organisaties worden de onderwijsinstellingen in meer dan de helft van de gemeenten als cofinancier genoemd (55%). Dit beeld is vergelijkbaar met 2019 en 2020 (zie tabel 6.1). De gemeenten die een ander beleidsterrein noemen, geven in hun motivatie daarbij vaak aan dat het om het beleidsterrein Gezondheid of het beleidsterrein Jeugd gaat.

Tabel 6.1 Percentage gemeenten waarin het benoemde beleidsterrein of de benoemde partij bijdraagt aan de cofinanciering van de BRC in 2021 (n=335), 2020 (n=334) en 2019 (n=345) (meerdere antwoorden mogelijk)

		2021	2020	2019
Gemeente	beleidsterrein Sport en Bewegen	89	85	83
	beleidsterrein Cultuur	67	61	61
	beleidsterrein Sociale Zaken/Welzijn/ Maatschappelijke ontwikkeling	52	51	54
	beleidsterrein Onderwijs	30	30	29
	ander beleidsterrein	13	12	3
Provincie	waaronder provinciaal sportservicebureau of provinciale instelling voor kunst en cultuur	7	7	8
Lokale organisaties	uit het onderwijs	55	54	52
	uit de sport	36	33	31
	uit welzijn	28	28	29
	uit de kunst- en cultuursector	32	28	26
	uit de kinderopvang	21	21	20
	uit de zorg	19	18	21
	uit het bedrijfsleven	6	7	8
	uit de buurt	7	5	6
	andere (lokale) organisaties	6	6	5

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 en 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten) en 2019 (100% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

7 Doelen en opbrengsten

7.1 Landelijke doelen

Landelijk is in de BRC een aantal doelstellingen geformuleerd voor de inzet van functionarissen. In tabel 7.1 staat per doelstelling weergegeven hoeveel procent van de gemeenten deze nastreeft. Daarin is te zien dat het aantal gemeenten in 2021 dat de landelijke doelstellingen van de BRC nastreeft licht is gestegen ten opzichte van 2019 en 2020, maar het algemene beeld is hetzelfde gebleven.

Tabel 7.1 Percentage gemeenten dat landelijke doelstellingen BRC nastreeft in 2021 (n=335), 2020 (n=334) en 2019 (n=345) (in procenten)

	2021	2020	2019
Sport-, beweeg- en cultuuronderwijs op en rond scholen versterken	94	93	92
Lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen tussen gemeentelijke beleidsdomeinen en -voorzieningen en tussen organisaties uit de sectoren sport, cultuur, onderwijs, etc.	94	93	91
Een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten mogelijk maken	92	85	90
Verbetering motorische vaardigheden jeugd en jongeren	89	85	84
Inzetten op groepen mensen die belemmeringen ervaren bij het (on)georganiseerde sporten en bewegen en beoefenen van culturele activiteiten	85	81	76
Stimuleren (talent)ontwikkeling jeugd en jongeren	76	75	75
Bereiken, toeleiden en begeleiden van personen die in armoede leven, zodat zij ondanks hun financiële situatie kunnen sporten/bewegen en meedoen aan culturele activiteiten	74	71	68
Duurzaam versterken en innoveren van sport-, beweeg- en cultuuraanbieders/vrijwilligersorganisaties, waaronder vormgeven van een pedagogisch sportklimaat	71	72	66
(Talent)ontwikkeling van kwetsbare, minder kansrijke jongeren die (een risico op) een verminderde actieve leefstijl hebben	69	67	64

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 en 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten) en 2019 (100% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

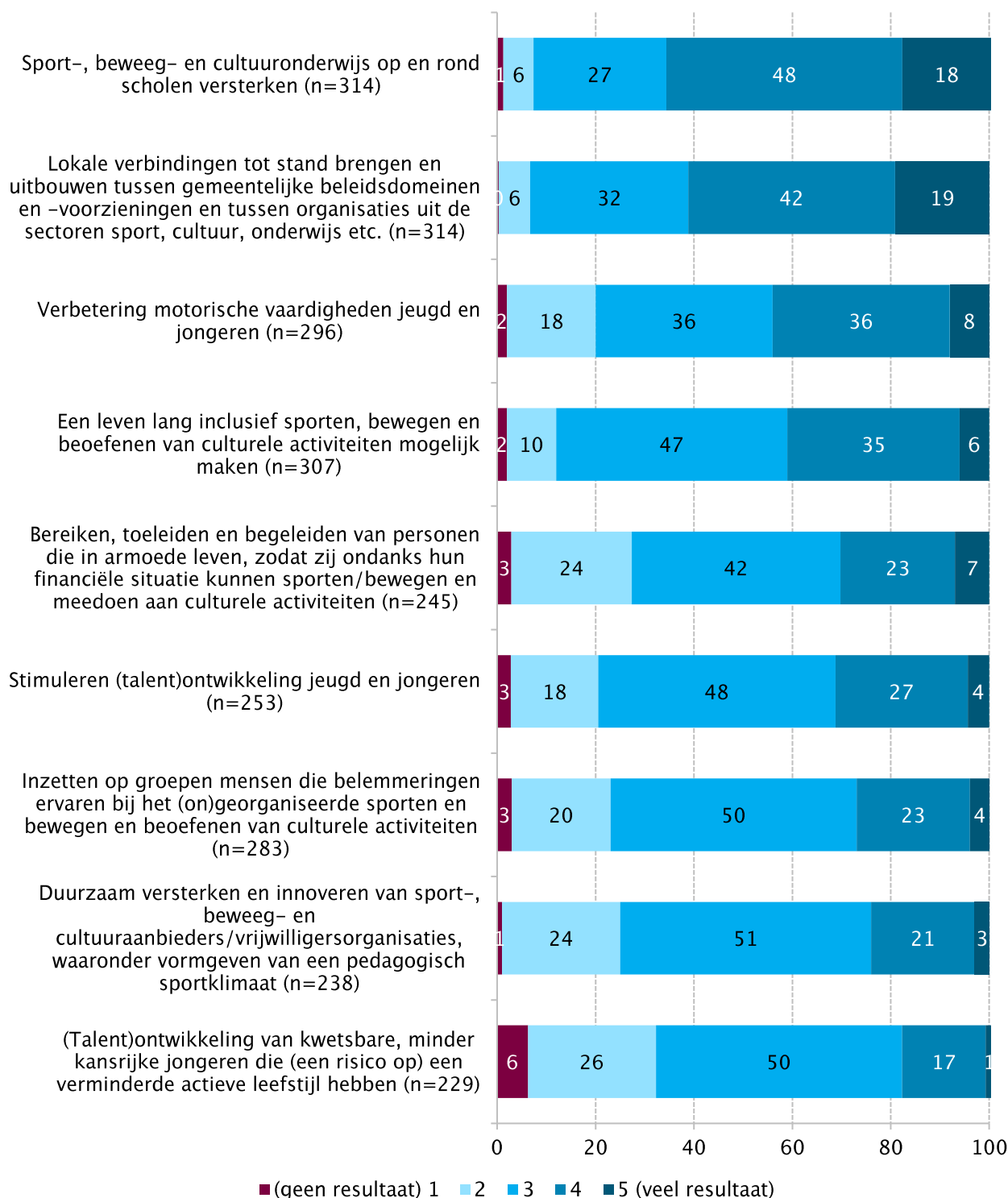
'Een leven lang inclusief sporten, bewegen en culturele activiteiten beoefenen vinden gemeenten veruit het belangrijkste wanneer aan hen wordt gevraagd op welke van de landelijke doelen zij zich richten (niet in figuur of tabel). De top drie is:

1. een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten mogelijk maken;
2. lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen;
3. sport-, beweeg- en cultuuronderwijs op en rond scholen versterken.

Deze top drie was in vorige jaren hetzelfde als in 2021.

Gemeenten zien de meeste resultaten op de doelen 'Sport-, beweeg- en cultuuronderwijs op en rond scholen' en 'Lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen'. Ze zien het minste resultaat op het doel '(Talent)ontwikkeling van kwetsbare jongeren met (een risico op) een inactieve leefstijl' (zie figuur 7.1). Vergeleken met 2020 zien gemeenten iets meer resultaat op het doel 'Lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen'.

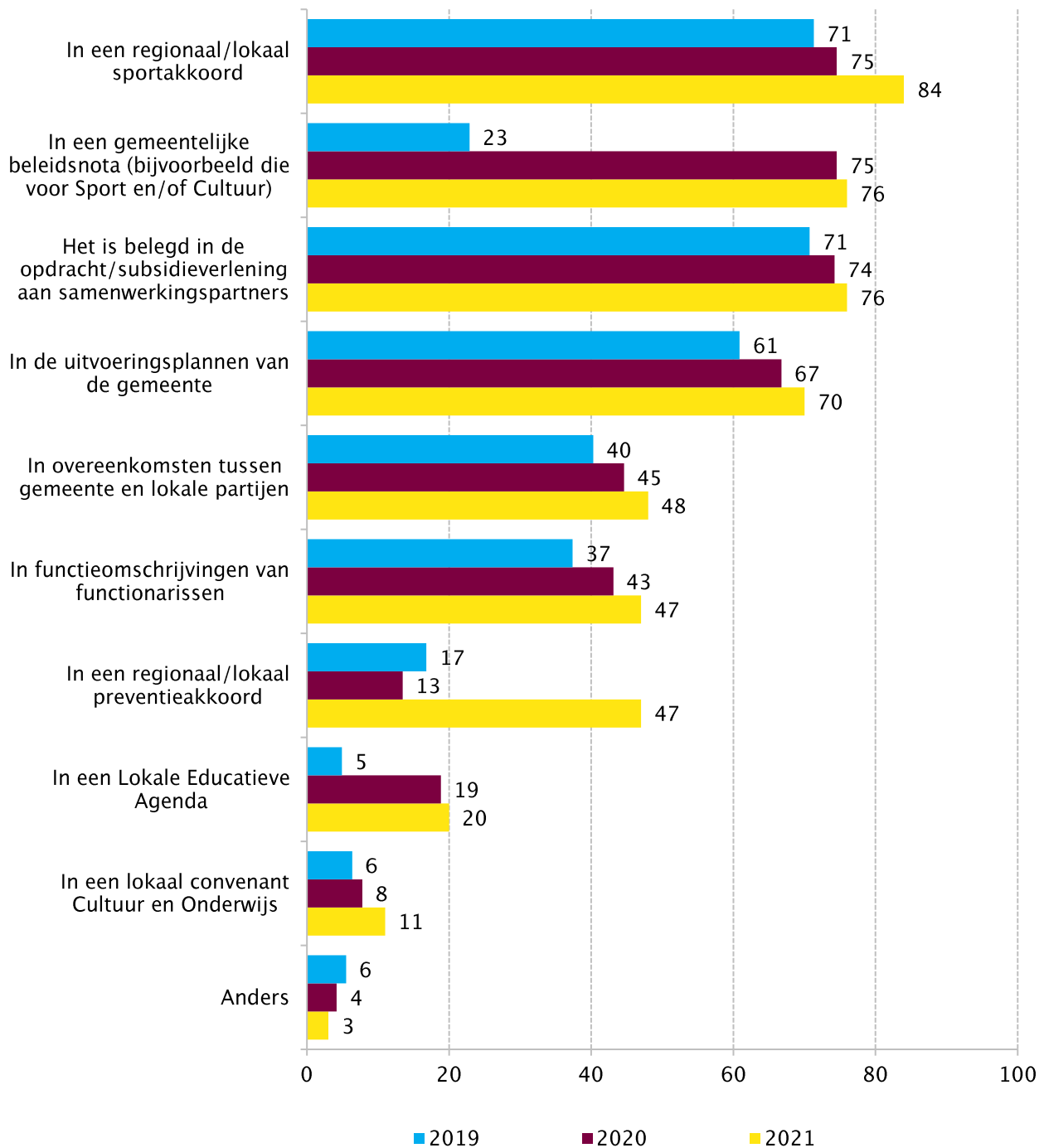
Figuur 7.1 Resultaat op landelijke doelstellingen BRC in 2021, volgens gemeenten (in procenten, gemeenten die deze doelen nastreven)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut

Borging van de landelijke doelstellingen vindt steeds meer, en in 2021 het vaakst, plaats in een regionaal of lokaal sportakkoord (zie figuur 7.2). In de figuur is te zien dat er wat meer aandacht is voor borging dan in 2019 en 2020, aangezien elke manier van borging vaker wordt genoemd. Het borgen in regionale of lokale preventieakkoorden laat een grote stijging zien ten opzichte van 2019 en 2020, wat een logisch gevolg is van de groei van het aantal lokale preventieakkoorden in de loop der jaren.

Figuur 7.2 Manieren van borgen doelstellingen BRC door gemeenten in 2019 (n=345), 2020 (n=334) en 2021 (n=335) (in procenten)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 en 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

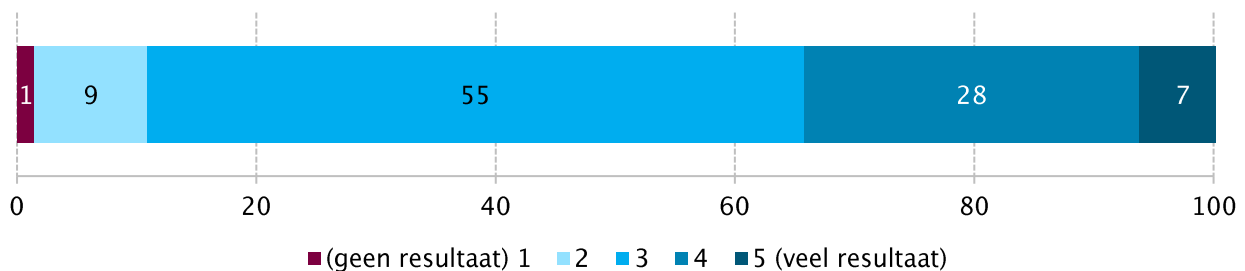
7.2 Lokale doelen

Naast de landelijke doelen heeft 20 procent van de gemeenten (68) aanvullend lokale doelen opgesteld (ten opzichte van 71% die dat niet heeft gedaan en 8% die dit niet weet). Dit zijn vooral doelstellingen op een ander gebied dan sport en bewegen en/of kunst en cultuur (72%), maar ook andere doelstellingen op het gebied van sport en bewegen (54%) en kunst en cultuur (26%) worden genoemd. De doelen op een ander gebied hebben vooral betrekking op gezondheid van inwoners van de gemeente en het sociale domein. In 2020 lag het aantal lokale doelstellingen op het gebied van sport en bewegen iets hoger, en het aantal lokale doelen op een ander gebied dan sport en/of kunst iets lager.

Aan de gemeenten die lokale doelstellingen formuleren is gevraagd welke doelen dit zijn. Daarop worden veel verschillende doelstellingen genoemd. Vaak genoemde thema's zijn het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl (in gemeentelijk beleid, in bepaalde sectoren, voor specifieke groepen), aanvullende doelen op een leven lang sporten en bewegen, een bijdrage leveren aan het sociaal domein, het versterken of vitaler worden van sportverenigingen en kwetsbare doelgroepen integreren in sport en cultuur. Dit beeld was in 2020 vergelijkbaar.

Gemeenten zijn ook gevraagd wat het behaalde resultaat is op de door henzelf geformuleerde lokale doelen. In figuur 7.3 wordt een gemiddelde voor al deze lokale doelen weergegeven. Wanneer we dit vergelijken met de resultaten die gemeenten zien op de landelijke doelen (zie figuur 7.1), zien we dat op de lokale doelen vaker een gemiddeld resultaat wordt gehaald.

Figuur 7.3 Resultaat op lokale doelen BRC in 2021, volgens gemeenten (in procenten, n=137 genoemde lokale doelen*)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2020 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

* Gemeenten mochten minimaal één en maximaal drie lokale doelen benoemen. De 68 gemeenten hebben gezamenlijk 137 doelen benoemd.

7.3 Deelnemers

Het aantal unieke deelnemers¹³ dat bereikt wordt met de inzet van de functionarissen is lastig te meten. Toch wordt dit wel vaak als maat gezien voor hoe succesvol een functionaris is. 51 van de ondervraagde gemeenten geven aan het aantal unieke deelnemers niet te weten of hebben een ongeldige waarde

¹³ Unieke deelnemers zijn unieke personen. Als één persoon aan meerdere activiteiten/lessen meedoet, wordt deze maar eenmaal gerekend.

ingevoerd.¹⁴ Binnen gemeenten is meestal nog geen sluitende registratie van unieke deelnemers aan de activiteiten van de functionarissen. De antwoorden komen dan ook neer op een grove schatting.

284 van de in totaal 335 gemeenten hebben een schatting gegeven van het aantal unieke deelnemers dat de functionarissen in 2021 direct hebben bereikt. Het gaat hierbij om mensen die aanwezig waren bij de activiteiten die de functionarissen hebben geïnitieerd of gegeven. Op basis van een optelsom lijken in totaal ruim 1,5 miljoen unieke deelnemers bereikt te zijn in de 284 gemeenten die deze vraag met een geldige waarde beantwoord hebben. Het gemiddelde aantal unieke deelnemers per gemeente bedraagt 5.421, met een minimum van 35 en een maximum van 104.794. Het gemiddelde aantal deelnemers per fte bedraagt 569. Zowel het aantal deelnemers per gemeente als per fte is ongeveer gelijk aan 2020.

Gevraagd waar deze unieke deelnemers met name vandaan komen, antwoorden de gemeenten dat het met name gaat om 0-18-jarigen die via het onderwijs of de sportvereniging worden bereikt. Daarnaast worden ouderen en kwetsbare groepen, zoals mensen met een beperking, ook relatief vaak genoemd. Dit komt overeen met de gegevens over de inzet op doelgroepen in hoofdstuk 4.

¹⁴ De tien gemeenten die 0 hebben ingevuld worden gerekend tot de gemeenten die het aantal unieke deelnemers niet weten of bijhouden.

8 Btw-compensatie

Kenmerkend voor de BRC is dat functionarissen bij één (formele) werkgever in dienst zijn, maar dat ze bij meerdere (materiële) werkgevers werkzaam kunnen zijn. Daarom is binnen deze regeling sprake van uitleen van personeel. In sommige gevallen moet daarbij btw worden betaald. Per situatie en per belastingregio moet worden bekeken of er sprake is van btw-plicht. Voor functionarissen werkzaam in de hoofdsector sport en bewegen kunnen gemeenten sinds 2019 de voor hen betaalde btw terugvorderen via de Regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK). Daarnaast kunnen gemeenten sinds 2003 via het btw-compensatiefonds de betaalde btw terugvorderen voor functionarissen werkzaam in de hoofdsector kunst en cultuur.

Sport en bewegen

In figuur 8.1 is te zien dat 22 procent (n=75) van de gemeenten in 2020 btw betaalde in het kader van de BRC voor de functionarissen die werken voor de sector sport en bewegen. In totaal hebben deze gemeenten 3,3 miljoen euro aan btw betaald. Dit aantal gemeenten is iets lager dan het aandeel dat vorig jaar verwachtte dit te gaan doen (23%). Ook voor 2021/2022 verwacht zo'n aandeel (23%) dat te gaan doen (figuur 8.2).

Van de gemeenten die in 2020 btw betaalden voor functionarissen die werkten voor de sector sport en bewegen, heeft 84 procent dit bedrag gedeclareerd (of gaat dit nog doen): 44 procent via de SPUK, 32 procent via het btw-compensatiefonds en 8 procent via beide regelingen. Dit komt overeen met de eerder uitgesproken verwachtingen van gemeenten.

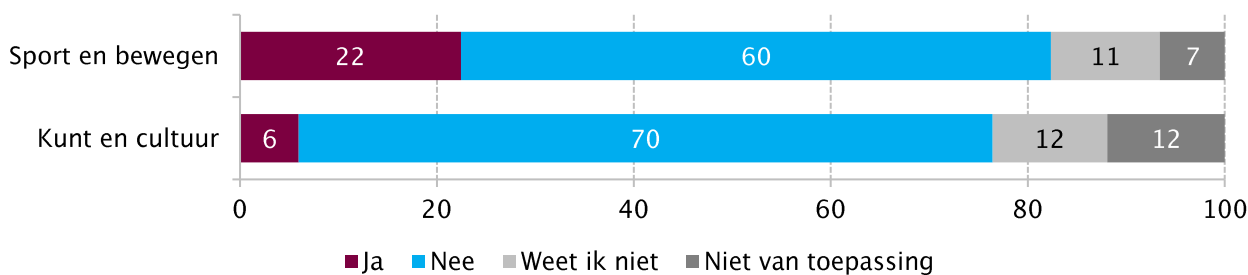
Van de gemeenten die in 2021/2022 verwachten btw te betalen in het kader van de BRC, zegt 80 procent dit bedrag te gaan declareren: 42 procent via de SPUK, 29 procent via het btw-compensatiefonds en 9 procent deels via de SPUK en deels via het btw-compensatiefonds.

Kunst en cultuur

Van de gemeenten die functionarissen vanuit de sector kunst en cultuur inzetten, heeft 6 procent (n=20) in 2020 btw afgedragen (figuur 8.1). In totaal hebben deze gemeenten bijna 245.000 euro aan btw betaald. Dit aantal gemeenten is lager dan het aandeel dat vorig jaar zei te verwachten dat te gaan doen (9%). Voor 2021/2022 verwacht 7 procent van de gemeenten btw te zullen betalen in het kader van de BRC voor deze functionarissen (figuur 8.2).

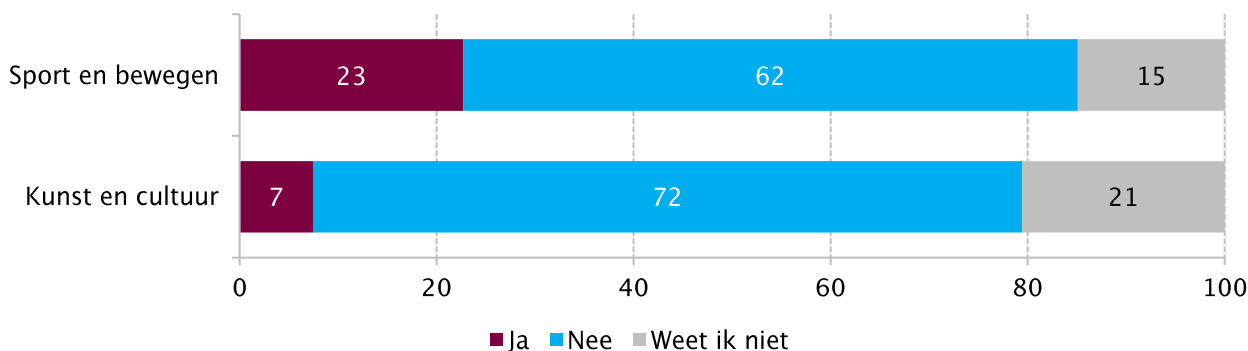
Van de gemeenten die in 2020 btw betaalden voor functionarissen die werkten voor de sector kunst en cultuur, heeft 60 procent dit bedrag gedeclareerd via het btw-compensatiefonds (of gaat dit nog doen).

Figuur 8.1 Btw-afdracht voor de BRC-regeling voor de sectoren sport en bewegen (n=335) en kunst en cultuur (n=282) in 2020 (in procenten)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

Figuur 8.2 Verwachtte btw-afdracht voor de BRC-regeling voor de sectoren sport en bewegen (n=335) en kunst en cultuur (n=282) in 2021 en/of 2022 (in procenten)

Bron: Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2021 (96% populatie deelnemende gemeenten), Mulier Instituut.

Bijlage 1 – Werkwijze

De Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties is bedoeld om te volgen hoe de beschikbare middelen worden ingezet en wat de resultaten daarvan zijn. De monitor wordt vanaf 2019 uitgevoerd door het Mulier Instituut, met medewerking van Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en met subsidie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De vorige twee regelingen (Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur en Brede Impuls Combinatiefuncties) zijn gemonitord door BMC Onderzoek. Omdat de landelijke regeling in de loop der jaren is veranderd, is het huidige onderzoek anders opgezet, waardoor vergelijking met voorgaande regelingen meestal niet mogelijk is. Vanaf 2019 wordt de BRC op eenzelfde manier gemonitord, waardoor vergelijking met 2019 en 2020 wel mogelijk is en een nieuw trendbeeld ontstaat.

De vragenlijst is door alle deelnemende gemeenten ingevuld in een online omgeving en wordt ingezet ten behoeve van lerend beleid. De contactpersonen voor de BRC zijn hiervoor aangeschreven. In de meeste gevallen was dat de beleidsmedewerker sport van de betreffende gemeente. Via de vragenlijst hebben de deelnemende gemeenten informatie gegeven over de voortgang en inzet van de combinatiefuncties. De vragen gaan over de totale inzet van functies in het kader van de BRC, voor sport én cultuur. Waar van belang is onderscheid gemaakt tussen de sector sport en de sector cultuur. Bij een aantal vragen is specifiek gevraagd om de peildatum van 1 september 2021 aan te houden. Bij vragen waar dit het geval was, wordt dat in dit rapport vermeld.

Naast deze algemene rapportage worden de gegevens die zijn verkregen uit de vragenlijst beschikbaar gesteld aan betrokkenen en gepubliceerd op de volgende drie manieren:

- Dashboard: een aantal gegevens wordt gepubliceerd op de openbare website www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/sport-en-cultuur. Hierbij gaat het om informatie over het aantal formatieplaatsen, de verdeling over sectoren, de verdeling over functieniveaus, of de functionarissen werken als zzp'er of in loondienst, wie de cofinanciering levert en welke doelen en doelgroepen worden nagestreefd. Alle overige antwoorden worden niet op gemeenteniveau openbaar gemaakt.
- Vergelijken van eigen gemeente met andere gemeenten: achteraf kan iedereen die de vragenlijst heeft ingevuld de antwoorden van zijn/haar gemeente vergelijken met die van vergelijkbare gemeenten of het totaal voor Nederland. Dit kan in de digitale omgeving waar ook de vragenlijst is ingevuld (achter een inlog).
- Rapport op maat: in dezelfde digitale omgeving als waar de vragenlijst is ingevuld (achter een inlog) kan ook een rapport worden gedownload waarin de resultaten voor de eigen gemeente beschreven staan. Deze gegevens zijn in het rapport op maat afgezet tegen gemiddelden van vergelijkbare gemeenten of het totaal voor Nederland.

